

Belgique? Quelle est votre stratégie pour encourager les multinationales du web à déclarer leurs ventes effectivement réalisées dans notre pays? Une réflexion est-elle menée au niveau européen à ce sujet avec vos collègues de l'ECOFIN, quand vous ne traitez pas de la Grèce?

08.02 **Johan Van Overtveldt**, ministre: Monsieur le président, monsieur Gilkinet, j'espère que vous comprendrez qu'il ne m'est pas permis de divulguer des informations confidentielles au sujet d'un contribuable spécifique.

Cela étant, de manière générale, pour qu'une société puisse déclarer ses revenus en Belgique, elle doit nécessairement résider dans notre pays ou avoir un établissement belge par l'entremise duquel elle exerce ses activités. À cet égard, je peux vous assurer que tout est mis en œuvre pour que les principes de droit régissant le lieu d'imposition des activités exercées soient pleinement respectés.

En matière de TVA, les principes relatifs à la détermination du lieu où la taxe est due sont réglés de façon uniforme au niveau européen par la directive TVA et le règlement pris pour son exécution. De manière générale, on peut considérer qu'en cas de livraison physique de biens ou quand un contenu est fourni par voie électronique, la TVA est due dans le pays où le client est établi.

08.03 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, vous m'apportez ici une réponse de principe. Vous ne fermez pas tout à fait la porte. Je note, par ailleurs, que le gouvernement discute au niveau emploi sur des conditions particulières pour favoriser l'e-commerce dans notre pays, c'est-à-dire la localisation d'activités de commerce électronique en Belgique.

J'ose espérer que la logique sera suivie en la matière et fera en sorte que les activités mises en œuvre en Belgique fassent l'objet d'une taxation en Belgique et non pas dans des paradis fiscaux, encore que la Belgique fasse parfois partie de ces paradis aussi. Je ne doute pas que vous y serez attentif. C'est une question sur laquelle nous reviendrons dans le cadre du débat sur les cotisations spéciales, éventuellement différenciées, pour les acteurs de l'e-commerce.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Actualiteitsdebat

- vraag van de heer Roel Deseyn aan de

minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de situatie in Griekenland" (nr. 5604)

- vraag van mevrouw Barbara Pas aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de situatie in Griekenland" (nr. 5612)

- vraag van de heer Peter Dedecker aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "Griekenland" (nr. 5617)

- vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de gevolgen van het referendum van 5 juli 2015 in Griekenland" (nr. 5627)

- vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de aanpak van de Griekse crisis na het referendum" (nr. 5687)

- vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de aanpak van de Griekse crisis na het referendum" (nr. 5688)

- vraag van de heer Stéphane Crusnière aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "Griekenland" (nr. 5696)

- vraag van de heer Luk Van Biesen aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de Griekse crisis" (nr. 5710)

- vraag van mevrouw Sophie Wilmès aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de gevolgen van het Griekse referendum" (nr. 5712)

09 Débat d'actualité

- question de M. Roel Deseyn au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la situation en Grèce" (n° 5604)

- question de Mme Barbara Pas au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la situation de la Grèce" (n° 5612)

- question de M. Peter Dedecker au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la Grèce" (n° 5617)

- question de M. Georges Gilkinet au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "les suites du référendum du 5 juillet 2015 en Grèce" (n° 5627)

- question de M. Dirk Van der Maelen au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la gestion de la crise grecque après le referendum" (n° 5687)

- question de M. Dirk Van der Maelen au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la gestion de la crise grecque à la suite du référendum" (n° 5688)

- **question de M. Stéphane Crusnière au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la Grèce" (n° 5696)**
- **question de M. Luk Van Biesen au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la crise grecque" (n° 5710)**
- **question de Mme Sophie Wilmès au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "les conséquences du referendum grec" (n° 5712)**

De **voorzitter**: Het Reglement bepaalt dat elke vraagsteller twee minuten spreektijd heeft, maar laten we dat iets ruimer interpreteren. Het is toch een actualiteitsdebat. Dat betekent niet dat het tien minuten kan worden, maar we zullen de spreektijd niet chronometreeren. Iedereen moet aan bod kunnen komen.

Aangezien het een actualiteitsdebat betreft, kunnen ook de leden die geen vraag hebben ingediend vanuit hun fractie een tussenkomst houden.

Beginnen we onmiddellijk met de vragen of geven we de minister de kans om een stand van zaken te geven?

D'abord les questions?

Oké, dan geef ik het woord aan de heer Deseyn.

09.01 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, onze fractie is natuurlijk zeer bezorgd ten aanzien van het Griekse volk. Politiek is er vaandelvlucht gepleegd. We konden dat bijna voorspellen, ongeacht de uitslag van het referendum, maar we zitten daar wel met een enorme jeugdwerkloosheid en een enorme schuldenberg. Onze stelling is nog altijd dat Griekenland bij Europa hoort en Europa bij Griekenland. We zullen dus toch een perspectief moeten aanbieden in zeer moeilijke politieke omstandigheden.

Het is natuurlijk waar dat de Griekse regering zeer ambigu en provocerend optreedt. Wat we gezien hebben met het referendum van afgelopen zondag, is eigenlijk een schoolvoorbeeld van hoe een referendum niet moet georganiseerd worden. Het was een zeer vreemde, formalistische aanpak, ook met de interpretatie van de richting van het kruisje. Als men naar de vraagstelling kijkt en dan beweert dat de democratie zal zegevieren... Het is op zich al problematisch om zo'n complex probleem te herleiden tot één vraag. Als men zich bovendien moet uitspreken over iets dat volledig achterhaald is, is dat vrij dramatisch.

Dan kan men niet beweren dat het een hoogdag voor de democratie is. Het is veeleer een belediging voor de democratie.

We moeten eens bekijken wat er nu kan gebeuren. Er zijn verschillende vergaderingen geweest van de eurogroep en van de Europese Raad. Ik zou graag van u uw visie krijgen over het leiderschap. Er zijn zoenoffers gebracht vanuit Griekenland. Is daar nog een grote coherentie en eensgezindheid in de aanpak? Komt de voorzitter met de juiste methodiek naar die vergaderingen? Zullen de Europese fora leiden tot een resultaat? We zouden immers toch liever hebben dat de eurozone intact kan blijven. In welke mate heeft het zoenoffer vanuit Griekenland zin gehad? Wat zal de positie zijn van de heer Dijsselbloem? Ik zou daarvan graag een positieve of – eventueel – negatieve appreciatie krijgen.

We hebben ook de echo's gehoord vanuit de Nationale Bank. Luc Coene heeft verklaard dat een gedeeltelijke schuldherschikking aan de orde zal moeten komen, wil men er nog op een elegante wijze uit geraken. Ik zou daarop graag uw reactie krijgen.

Dan zijn er de vragen over alternatieve scenario's, gaande van alternatieve betalingsmiddelen, al dan niet tijdelijk, tot administratieve bijstand, wat mij een heilzame piste lijkt, zonder te willen spreken over een politieke curatele. Het zou misschien verkeerd zijn te spreken van een sterke administratieve "troepenmacht", maar men zou kunnen denken aan een sterke administratieve bijstand vanuit Europa om de boeken te controleren en om inningsmechanismen te implementeren. Collega Laaouej schudt het hoofd, maar ik zie niet in wat er principieel verkeerd aan is om op dat vlak administratieve bijstand aan te bieden.

Ik vraag mij ook af, mijnheer de minister, of ook het geopolitieke aspect in de economisch-financiële gesprekken van de ministers van Financiën aan bod komt? Ik zie wat nu vanuit Turkije wordt geponeerd, een beetje onverwacht maar natuurlijk niet zonder eigenbelang: ook daar staat men met de cheque te zwaaien. Er is natuurlijk ook het genereus aanbod vanuit Rusland. In welke mate weegt dat op het uitwerken van een scenario voor de komende dagen?

Ten slotte wil ik een heel belangrijke vraag stellen over het risico voor België. Daarover wordt in alle richtingen geargumenteed. Sommigen zeggen dat men de 6 miljard moet beschouwen in het

kader van de doorgeefeningen, door de opbouw in de begroting of door de inschrijving in de boeken. Het is niet echt een eminent gevaar. Men mag echter nooit vergeten dat onze bijdragen aan het Stabiliteitsmechanisme of het solidariteitsmechanisme van het EFSF kwantitatief onnoemelijk veel groter zijn. Ook het geld van het IMF komt niet uit de lucht gevallen. Ook daar zijn er nationale bijdragen. Als men dat allemaal samentelt, zou men toch van een operatie kunnen spreken die dezelfde impact of hetzelfde risico zou kunnen hebben als de redding van de banken. Het zou goed zijn dat u als minister van Financiën op dat vlak de puntjes op de i zet. Waaraan zijn we blootgesteld? Wat is het zwaard van Damocles, om het in Griekse termen te stellen, dat nu boven ons hoofd hangt? Hoe scherp is het en hoe zwaar weegt het?

09.02 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de voorzitter, ik heb moeten vaststellen dat de voorbije weken en dagen heel veel morele druk is uitgeoefend vanuit de Europese Unie, met name in de periode vóór het referendum. Dat is op verscheidene manieren gebeurd. Wij hebben allerhande donderpreken gehad van de Europese bonzen, zij hebben een ware catastrofe voorspeld als de uitslag "neen" zou zijn. De landen van de eurozone hebben zelfs geprobeerd om te verhinderen dat een rapport van het IMF over de Griekse schuld vorige donderdag zou worden gepubliceerd.

Ondanks al die pogingen tot beïnvloeding heeft het Griekse volk toch wel zeer duidelijk gesproken. Zij hebben duidelijk een andere weg gekozen dan degene die de Europese Unie voor hen wou uitstippelen. Zij hebben met een grote meerderheid, op rationele wijze, een volledig andere uitweg dan de besparingsplannen gekozen. De donderpreken hebben het omgekeerde effect gehad. Dat levert het bewijs dat men een democratie niet kan chanteren. We moeten echter ook vaststellen dat Griekenland zich daarmee de facto richting uitgang van de eurozone manoeuvreert.

Dat hoeft niet noodzakelijk een rampscenario te zijn. Dat hebben gerenommeerde kredietbeoordelaars zoals S&P ook al bevestigd. Het kan zelfs perspectieven bieden. Wij pleiten al jaren voor een Grieks vertrek, omdat die euroconstructie waarbij de noordelijke landen moeten opdraaien voor de zuidelijke een lose-losesituatie is. Zolang men daar krampachtig aan wil vasthouden, kost ze enkel maar meer aan iedereen.

Die Griekse schulden crisis heeft de gemiddelde Vlaming ondertussen al zo'n 600 euro gekost. De vraag is dan ook wat er nog zal bijkomen. De vorige spreker heeft al verwezen naar het Belgische risico. Wat zal dat betekenen voor onze begroting en voor onze besparingen, als we het aan Griekenland geleende geld niet terugzien?

Bovendien had ik graag van u geweten wat de houding is van de federale regering tegenover een grexit, in de huidige omstandigheden? De grexit is met de volksraadpleging wel erg dichtbij gekomen. Terwijl de heer Junker gisteren nog zei dat hij niets had om een grexit voor te bereiden, zegt hij vandaag dat hij al een gedetailleerd plan heeft klaarliggen. Mijn vraag is dus hoe realistisch dat scenario is en welk standpunt onze regering daarin zal innemen?

09.03 **Peter Dedecker** (N-VA): Als ik mevrouw Pas hoor praten, zou ik zeggen: les extrêmes se touchent. Extreemlinks en extreemrechts, één strijd. Dat hebben we vandaag ook gezien in het Europese Parlement waar zelfs de fractie van mevrouw Le Pen met oxi stond te zwaaien. Sommigen vinden elkaar blijkbaar.

Ik trap een open deur in wanneer ik zeg dat we getuigen geweest zijn van een sterk staaltje Grieks theater. In een referendum stemt 60 % neen over besparingsvoorstellen waarvan eigenlijk niemand goed wist wat ze inhielden. Het gaat over een regering, die wegloupt van de onderhandelingstafel en haar bevolking dan allerlei dingen voorspiegelt.

Het meest pertinente was nog voormalig minister Varoufakis die de bevolking voorhoudt dat men bij een neen-stem binnen de 24 uur een nieuw akkoord zou hebben, of zelfs binnen enkele uren. Daarna neemt hij ontslag en wordt het een Varoufexit. Hij zou opstappen bij een ja, maar doet het bij een nee. Hoe kan men het eigen volk nog meer voor de aap houden?

Nu, premier Tsipras beweerde dat een referendum een versterkt kapitaal zou opleveren voor voorgestelde hervormingen en besparingen, maar tegelijkertijd dringt hij opnieuw aan op bijkomende steun. Dat betekent aan de ene hand een welgemeende middelvinger opsteken en aan de andere kant de bedelhand openhouden. Het doet mij denken aan de Romeinse God Janus, de man met de twee gezichten, niet toevallig uit Thessaloniki in Griekenland.

Het is dan ook vreemd dat dezelfde premier de mond vol heeft van democratie wanneer hij het heeft over een referendum, maar tegelijk achtien

andere democratieën blijkbaar vergeet en tegelijk openlijk flirt met Vladimir Poetin, toch niet meteen het toonbeeld van democratie. Ook de groenen waren vandaag in het Europees Parlement terecht zeer scherp over die dubbele houding en het democratisch gehalte van premier Tsipras. Ze wezen trouwens ook op de solidariteit die de heer Tsipras eist van de oostelijke landen, die eigenlijk meer nood hebben aan solidariteit. Maar kom, het contrast met de groenen in ons land is op dat vlak blijkbaar zeer groot.

Er is nu natuurlijk een nieuw voorstel geweest op de eurogroep, naar verluidt, mondeling en niet schriftelijk. Vandaag zou er wel een schriftelijke aanvraag zijn ingediend voor een derde steunpakket bij het Europees steunmechanisme. Vandaar kreeg ik graag enige toelichting over de inhoud van de mondeling voorgestelde hervormingen, maar als u daar al zicht op heeft, ook over de voorstellen aan het ESM. Vooral natuurlijk hoor ik u graag over de geloofwaardigheid ervan. U stelde eerder dat het scenario van de nee-stem nog niet werd bekeken in de eurogroep, omdat men dat niet wilde, maar uiteraard zal dat nu wel gebeurd zijn. Ik vraag dan ook hoe dat scenario eruitziet. Een grexit lijkt het meest realistisch, zowel voor de banken als voor de regeringsleiders, hun uitspraken in acht genomen.

Dit is ook de gang van zaken: de banken blijven dicht en er zijn kapitaalcontroles. De ECB verhoogt de emergency liquidity assistance niet, en dus haar eigen blootstelling niet, volgens mij terecht, maar het komt mij niet toe om commentaar te geven bij beslissingen van de ECB. De kans op het omvallen van die banken wordt dan ook zeer groot. Ik weet dat sommigen graag schieten op die banken, maar men mag niet vergeten dat het spaargeld en het pensioen van de gewone Griek nog altijd bij de Griekse banken zitten. Degenen die de kapitaalcontroles niet afgewacht hebben en al snel hun eigen poen verplaatst hebben, behoren meestal niet tot de klasse van de gewone Griek. Men zou zich kunnen afvragen indien men als Griekse regering een referendum organiseert waarbij men weet dat de kans op een grexit groot is en men nog altijd wacht met kapitaalcontroles op de banken, in hoeverre dat geen hulp is geweest aan degenen die snel genoeg waren om hun geld veilig te stellen. Dat zijn degenen die vandaag niet in de rij moeten gaan staan voor hun dagelijks rantsoen van 60 euro.

Mijnheer de minister, hebben u of de internationale gemeenschap zicht op de

geldverplaatsingen voorafgaand aan de invoering van de kapitaalcontroles?

Wat zijn de gevolgen voor België van een grexit en de tussentijdse stappen daarheen? De Griekse overheid zou kunnen opteren voor het uitgeven van IOU's en dergelijke toestanden. Achteraf wordt dat op zich een parallelle munt, terwijl de euro's van de toeristen nog altijd zeer welkom zullen zijn. Ik zou iedereen die solidariteit wil tonen, willen oproepen om op reis te gaan naar Griekenland en daar geld uit te geven. Dat is de beste manier om de economie er weer aan het draaien te krijgen.

Vooraf zou ik u willen vragen naar de gevolgen voor ons land. We wisten dat we 7 miljard euro kwijt zouden zijn. We maken het best niet erger door er nog meer belastinggeld tegenaan te gooien. Mijnheer de minister, wat zijn de gevolgen voor ons land boven op de 7 miljard euro?

09.04 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen):
J'entends beaucoup de collègues qui donnent des appréciations sur la situation en Grèce, sur la responsabilité des uns et des autres. Dans ce dossier, il y a beaucoup de fantasmes. L'intérêt d'interroger le ministre des Finances, c'est d'être au cœur de la décision. Donc, je lui demande vraiment de nous donner des exposés objectifs.

J'ai écouté l'intervention de 17 minutes de M. Tsipras face au Parlement européen. C'est en ligne sur différents sites et j'estime qu'il s'agit d'un geste d'apaisement avec des engagements de sa part. Il y a d'abord une lecture de ce referendum, c'est normal. Il considère, tout comme moi, que c'est un acte démocratique majeur qui a été posé avec un résultat que nous imaginions plus serré qu'il ne l'a été. En effet, 60 % des Grecs ont dit "non", avec le risque du non et une pression internationale très forte. Ce n'est pas un non à l'Europe, c'est un non à l'austérité, en disant qu'il faut utiliser d'autres recettes. M. Tsipras admet totalement les difficultés de son pays, ses manques, en matière notamment de l'organisation et du contrôle de la fiscalité. Il ne s'en cache pas. Il estime que trop de catégories sociales et professionnelles en Grèce bénéficient de privilèges hérités du passé. Tout en étant en place depuis seulement 6 mois, il met en cause 40 années de non-gestion de son pays. Il explique que ce n'est pas en 6 mois qu'ils peuvent mettre en place une administration fiscale et les outils qui manquent au fonctionnement de l'État, mais que c'est leur intention et qu'ils ont déposé des propositions. Souvent, on entend qu'ils ne font pas de propositions, qu'ils ne s'engagent à rien. Donc,

ma première question est: y a-t-il des propositions ou un engagement à vous fournir de nouvelles propositions? Car nous en avons déjà vu circuler pas mal...

Puis, il termine son discours en disant qu'ils veulent rester dans un projet européen mais qu'ils ne peuvent y parvenir sans un rééchelonnement de la dette. Il affirme que leur situation aujourd'hui est impossible. Il explique que nous ne pouvons pas leur demander des réformes difficiles à mettre en œuvre, son souhait étant d'épargner les plus fragiles et de faire contribuer ceux qui n'ont pas encore été sollicités, sans que nous puissions fixer des engagements clairs sur un rééchelonnement de la dette grecque. Cela me semble une condition pour pouvoir avancer. À d'autres moments au cours de l'histoire européenne, d'autres pays ont bénéficié d'une aide exceptionnelle. La Grèce a déjà bénéficié d'une aide exceptionnelle mais le coût de la non-solidarité à l'égard de la Grèce sera plus élevé que le coût de la solidarité et il faut prendre en compte toutes les conséquences d'une sortie de la Grèce de la zone euro.

Mes autres questions sont donc les suivantes. Où en sommes-nous actuellement? Le calendrier a été bousculé. Un sommet européen a été annoncé hier. Un autre est annoncé dimanche.

Quelle est la position de l'Eurogroupe et, plus largement, du Conseil Ecofin sur les questions de négociations relatives à la dette? Peut-on utiliser à nouveau le mécanisme européen de solidarité dans ce cadre? Quelles seraient les conséquences législatives? Est-ce que l'on doit d'urgence, en Belgique, voter une loi en ce sens, comme cela a été le cas lors de la mise en place des premières aides à l'égard de la Grèce? Est-ce que la Belgique, de façon transitoire, est d'accord de faire un geste, de renoncer aux intérêts que l'État grec nous paye en fonction de cette aide?

J'entends certains collègues du Parlement européen reprocher à Mme Merkel de jouer avec le feu – c'est vraiment l'impression que nous avons face au rôle que l'Allemagne joue dans ce dossier — et à M. Hollande d'être mou, de ne pas agir. Quel rôle la Belgique peut-elle jouer dans le cadre d'une sortie de crise?

Pour ma part, les responsabilités diverses, le fait que M. Tsipras soit communiste, que le peuple grec ait des responsabilités énormes dans le dossier, cela ne m'intéresse pas. Ce qui m'intéresse, en tant qu'Européen, c'est qu'on trouve une solution qui fasse en sorte que

l'ensemble des citoyens européens ne perde pas d'argent et qu'on permette à la Grèce de redémarrer sur de meilleures bases, ce qui profitera à tout le monde. Je voudrais vraiment savoir quel rôle actif la Belgique peut jouer dans le cadre d'une solution négociée et positive pour tout le monde dans ce dossier.

Monsieur le ministre, on vous a reproché, quand vous avez été désigné, vos déclarations antérieures au sujet du "Grexit". Vous étiez peut-être un visionnaire à l'époque. J'entends systématiquement les membres de votre parti adopter une ligne très dure qui ne me semble pas être de nature à contribuer à une solution négociée et positive.

Quel est le rôle que vous jouez, au nom du gouvernement, dans ce dossier, avec d'autres pays, pour ramener chacun à la raison et à une solution qui soit tenable à la fois sur le plan de la politique interne de chaque pays et sur le plan européen? Il est essentiel que la Belgique, pays fondateur de l'Europe, se démarque et contribue d'ici dimanche à une solution négociée qui ne soit pas un Grexit et qui redonne de l'espoir au peuple grec en lui permettant de sortir de cette logique d'austérité et de mettre en place les outils nécessaires à une perception normale des contributions de ses compatriotes, particulièrement ceux qui ont été préservés jusqu'ici.

09.05 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik zie dat er twee vragen aan de agenda staan. Maandagavond waren er problemen met het contact met de Kamer en de vraag is twee keer doorgelopen. Ik heb dus maar een vraag.

Mijnheer de minister, we staan voor twee werven. De eerste werf is Griekenland, de tweede werf behelst Europa, de euro en de eurozone. Daar wordt weinig over gesproken. Ik ga u daar kort een vraag over stellen. Kunt u ons eens zeggen waar men aan denkt? Wat er met Griekenland gebeurd is, sterkt mij in een overtuiging die ik al lang heb, namelijk dat Europa te eenzijdig monetair economisch gericht is en dat er grote nood is aan sociale criteria. Als we naar landen kijken die in problemen verkeren, begrijp ik dat er bepaalde economische objectieven en cijfers moeten worden opgelegd. Het feit dat die sociale criteria ontbreken heeft er echter toe geleid dat we in Griekenland tot een humanitaire crisis gekomen zijn. Ik hoop dus dat men in de plannen voor de eurozone nieuwe stijl veel meer aandacht gaat hebben voor het sociale.

Het tweede wat ik leer uit het dossier Griekenland is dat het democratisch deficit voor de Europese Unie al groot is maar voor de eurozone huizenhoog is, met heel gevaarlijke ontwikkelingen en risico's die de ganse Europese constructie in gevaar kunnen brengen door een gebrek aan democratie. Wees maar zeker, al die cijferfetisjist en technocraten die nu de beslissingen nemen, hebben geen contact met de realiteit op het terrein. Ze weten niet hoe het is om in Griekenland al heel lage pensioenen nog met 40 % te zien dalen. Er moet een grote democratische scheut in de eurozone gegoten worden om te beletten dat de constructie ontspoord. Ik ben een Europees federalist en ik maak mij echt ongerust over Europa. Het Europa dat we de laatste weken en maanden gezien hebben, is een Europa waar mensen bang voor zijn en waarvan ze zich afkeren.

Dan is er de andere werf, Griekenland. Er is niemand die betwist dat er hervormingen moeten gebeuren in Griekenland. 40 jaar mismanagement van dat land heeft ertoe geleid dat het land in zeer zware problemen zit. Er komt een hervormingsplan en we kennen ongeveer de ingrediënten. Ik meen dat het zal gaan over besparingen en belastingen. Ik hoop dat het ook over investeringen en een schuldherschikking zal gaan. Kunt u ons wat meer zicht geven op hoe die mix er uitziet?

Ik wil afronden met twee concrete voorstellen. Wat de besparingen betreft, vraag ik mij af of u Europees niet kunt pleiten voor besparingen op Defensie in Griekenland.

De NAVO-norm is nu 2 % van de uitgaven, Griekenland zit op 2,2 %. Het NAVO-objectief mag dan 2 % zijn, het Europees gemiddelde voor defensie-uitgaven ligt op 1,6 % van het bnp. Ik zou dus zeggen: bespaar. We vragen niet van Griekenland dat het meer of minder doet, maar als het al op 1,6 % zou zitten, is dat al een besparing.

Mijn tweede voorstel betreft de belastingen. Ik heb eens wat opzoekingswerk verricht. Verschillende collega's hebben het al aangehaald, maar ik doe een concreet voorstel. Er is een probleem met de inning van belastingen, zeker inzake de inning van belastingen op kapitaal en vermogen. De door de meeste van u wel gekende professor Schneider, maakt jaarlijks een oefening waarbij hij berekent hoeveel belastinginkomsten een land misloopt. Voor Griekenland ging het in 2009 om 28 miljard euro! Wetende dat de Trojka voorspelt dat het tekort van Griekenland in 2015 3,7 miljard

zal bedragen, steekt dat bedrag schril af tegen die 28 miljard, die men volgens professor Scheider misloopt aan belastingsinkomsten. Een reden te meer om daarop in te zetten.

Professor Zucman van de London School of Economics heeft uitgerekend – houdt u vast, collega's – dat Griekse kapitalen die in fiscale paradijzen verborgen zitten, oplopen tot 120 miljard euro. 120 miljard euro hebben rijke Grieken verborgen in fiscale paradijzen! Om u een idee te geven van dit bedrag, collega's: Griekenland is vier keer armer dan België. Ik weet niet of u dat weet, maar de Belgen zijn de rijksten van Europa. Ook de Belgen hebben 120 miljard euro in belastingsparadijzen, maar de Grieken met een nationale rijkdom van een vierde van België, hebben evenveel verborgen in fiscale paradijzen.

Nog een gegeven. Volgens statistieken van de Europese Centrale Bank, is er sinds 2009 in Griekenland 80 miljard euro van de deposito's verdwenen. Daar valt dus geld te vinden.

Ik heb een concreet voorstel. Vorige week, in de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen, hebben we het dubbelbelastingsverdrag met Griekenland aangevuld met een informatie-uitwisseling tussen België en Griekenland, nieuwe stijl: volgens het nieuwe artikel 26 van de OESO.

Een akkoord is niet moeilijk, want er zijn modelakkoorden beschikbaar bij de OESO. Binnen de twee maanden kunnen wij een administratief akkoord met de Griekse fiscus sluiten waardoor alle informatie over de kapitalen van rijke Grieken op Belgische banken ter beschikking komt van de Griekse fiscus. Naar mijn mening, collega Deseyn, mogen wij de Griekse fiscus daarin administratieve en fiscale bijstand verlenen met specialisten. Vervolgens kan er geld opgehaald worden.

Dat is nog wat anders dan de discussies die nu door de Trojka gevoerd worden als het gaat over nieuwe belastinginkomsten, want daarbij gaat het om micromanagement en microproblemen, zoals een verhoging van de btw op olijven of olijfolie. Daarover gaat het hem niet. Waar het wel om draait, is dat Griekenland diepe zuchten slaakt onder de zware besparingen die opgelegd zijn. Die besparingen wegen op de middeninkomens en de lage inkomens. De rijke Grieken worden ontzien. Als er één manier is om enige rechtvaardigheid te brengen in de verdeling van de lasten van de hervorming, dan moet het Grieks kapitaal in het buitenland aangepakt worden. België kan een voorbeeld stellen en zijn Europese collega's ervan

overtuigen om mee te doen.

Sta me toe om over dat Grieks kapitaal nog enkele laatste cijfers te geven. Het gaat om 120 miljard euro in belastingparadijzen en 50 miljard euro in andere landen. In de veronderstelling dat het kapitaal een rendement van 3 % oplevert en dat er 20 % wordt geheven op de rente-inkomsten, en als alle landen meedoen – dat levert het maximum op –, dan heeft Griekenland gegarandeerde inkomsten van 1 miljard euro. Waarop wachten we?

Vorige week aanhoorde ik collega Dewael en deze morgen heeft Guy Verhofstadt nog gezegd dat de inning van belastingen in Griekenland een probleem vormt. Welnu, collega's, wij kunnen helpen. Laten wij er iets aan doen.

09.06 Stéphane Crusnière (PS): Monsieur le président, je voulais en profiter pour vous remercier d'avoir accepté d'organiser ce débat aujourd'hui, comme je l'avais demandé lors de la dernière commission. C'était bien nécessaire et utile, vu l'engouement que cette commission suscite aujourd'hui.

C'est donc le non au plan des créanciers de la Grèce qui l'a emporté dimanche avec plus de 60 % lors du référendum. Le choix du peuple grec n'était pas la rupture mais le retour aux principes fondateurs de l'Union européenne: des principes de démocratie, de solidarité, de respect mutuel et d'égalité.

Ces paroles sont celles que M. Tsipras a prononcées tout à l'heure devant le Parlement européen. M. Tsipras n'est pas un communiste, contrairement à ce que j'ai déjà entendu à plusieurs reprises ici. Il terminait en disant que le message des Grecs était de rompre avec la trajectoire d'austérité qui leur a été imposée ces cinq dernières années, tout en plaidant pour une solution durable à la dette de son pays.

Les politiques douloureuses d'austérité mises en place n'ont nulle part ailleurs été aussi dures et longues qu'en Grèce. Son pays est devenu un champ d'expérimentation de l'austérité. Il faut voir la réalité en face: l'expérience a échoué.

Il conclut en disant: "nous sommes déterminés à ne pas chercher l'affrontement avec l'Europe mais de s'en prendre aux mentalités qui ont enfoncé la Grèce et l'Eurozone avec elle." C'est ce que nous plaçons depuis plusieurs semaines, voire même depuis plusieurs années. Je vais reprendre une réponse qu'a fait l'ancien premier ministre Elio Di

Rupo en séance plénière à la Chambre le 13 juin 2013.

Il disait: "le moins que l'on puisse dire c'est que la réponse de l'Union européenne à la situation grecque n'est pas couronnée de succès. Six années consécutives de récession et un chômage record. C'est un euphémisme. Il est urgent, me semble-t-il, comme vous l'avez indiqué, que les consciences se réveillent, que l'on change de cap. L'Union européenne ne peut écarter d'un revers de la main toute remise en question. Nous ne pouvons nous désintéresser du sort des citoyens grecs qui sont, comme nous, des citoyens européens. Ce sont nos concitoyens. Une nouvelle fois, nous devons le constater l'austérité pour l'austérité, l'austérité pour finalité, cela ne revêt aucun sens. Prenons garde, l'austérité peut aussi nuire à la démocratie."

Nous étions donc en juin 2013. Des paroles fortes du premier ministre, en séance plénière, qui tranchent avec le discours du premier ministre actuel, qui tient des propos indignes d'un chef de gouvernement d'un pays fondateur de l'Union européenne.

Sans doute est-il poussé par le vent de la N-VA, qui, plutôt que de défendre une Europe forte, penche maintenant vers une Europe avec un État membre en moins, éventuellement.

C'est donc face à ce constat implacable que les pays de la zone euro se sont réunis ce mardi pour un sommet extraordinaire afin d'explorer les chances de sauvetage d'une Grèce en état d'urgence financière et surtout d'une population en attente d'une véritable solidarité européenne, ne rimant pas avec une austérité aveugle.

En Europe, il y a des pays qui veulent sortir du projet européen, comme le Royaume-Uni, et des pays qui veulent rester. Nous en appelons donc à négocier et à trouver les solutions avec ceux qui veulent faire pleinement partie du projet européen.

À la veille de cette réunion cruciale, l'Allemagne et la France se sont efforcées de masquer leurs divergences d'approche dans ce dossier pour présenter une position commune face au premier ministre grec, Alexis Tsipras.

Selon vous, monsieur le ministre, la position de notre gouvernement dépendra effectivement des nouvelles propositions que présentera le gouvernement grec. Pouvez-vous nous dire dès lors quelle position a défendu la Belgique lors des différentes réunions qui ont eu lieu hier? Quelles

sont, selon vous, les marges de négociations dans ce cadre? Quelle est votre analyse des dernières propositions faites par M. Tsipras et du résultat du referendum? Enfin, la Grèce demande la mise en place d'un troisième plan d'aide, cette question a-t-elle aussi été évoquée?

09.07 **Benoît Dispa** (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, je souhaiterais également poser quelques questions liées à l'actualité immédiate, mais aussi m'étendre sur des considérations plus générales.

Monsieur le ministre, je présume que vous allez faire le point sur les discussions en cours au sein de l'Eurogroupe.

Existe-t-il une volonté partagée d'arriver à un accord sur une restructuration de la dette grecque? Quelle est la position du gouvernement à cet égard? La résolution de la crise grecque est-elle le seul sujet de discussion ou avez-vous également des discussions d'ordre général sur la politique économique à mener au sein de la zone euro? Une mutualisation partielle des dettes publiques fait-elle partie des options envisagées par la zone euro?

Voilà quelques questions auxquelles vous apporterez certainement une réponse. Mais avant cela, j'aimerais vous dire que j'estime que la situation est grave et désespérante.

Monsieur le ministre, j'appartiens à un parti politique de tradition que l'on peut qualifier de chrétienne, centriste, d'humaniste, peu importe! Il s'agit, en tout cas, d'un parti qui a été incarné, notamment par des hommes d'État tant au niveau national qu'au niveau européen. Je pense ici, notamment à Philippe Maystadt ou à Herman Van Rompuy qui s'est inscrit dans la lignée des pères fondateurs de l'Europe. Je n'appartiens donc pas à un parti à tendance quelque peu indépendantiste, autonomiste qui peut donc, peut-être, se satisfaire du déclin, d'une déliquescence, d'un délitement du projet européen.

Ce faisant, je dois vous dire que "j'ai mal à l'Europe" et que je suis consterné face au spectacle qui nous est donné de vivre au jour le jour. Je suis consterné par les impacts financiers, économiques et monétaires auxquels nous sommes confrontés. En effet, on mesure bien à quel point la zone euro se trouve dans une situation de fragilité, avec une croissance économique nettement moins importante que dans d'autres zones économiques. Au sein de la

zone euro existent des différentiels particulièrement importants et la crise que nous connaissons aggrave ces difficultés. Je suis consterné face à l'impact démocratique de cette crise. Le fossé s'élargit entre la population et les autorités européennes. C'est vrai non seulement en Grèce où, quoi qu'on en pense, le non est l'expression d'une défiance à l'égard des choix posés au niveau européen. C'est un non à l'égard d'une politique jugée, à tort ou à raison, comme relevant de l'austérité qui, à ce titre, devient insupportable.

J'ai le sentiment qu'au-delà du contentieux grec, il y a, au sein de la population européenne toute entière, un fossé qui se creuse entre les citoyens et une Europe de plus en plus technocratique. La Troïka qui incarne le projet européen ne peut susciter l'enthousiasme de la population, ne peut alimenter le rêve européen.

Cette inquiétude démocratique est très forte dans mon chef. Et puis, je dois dire aussi que je suis très inquiet devant les impacts géostratégiques de la situation. Je ne suis pas du tout de ceux qui se réjouissent d'un rapprochement entre M. Tsipras et M. Poutine. Je trouve que vu la situation de la Grèce et vu le contexte mondial, avec tous les facteurs d'insécurité auxquels nous sommes confrontés, on ne peut pas prendre à la légère ce problème géostratégique. Donc, quel gâchis vraiment devant cette situation, si nous continuons à rester dans l'incapacité de trouver un moyen de sortir de la crise.

Alors évidemment, la question des responsabilités n'est peut-être pas la plus importante. Quoique, quand on aura vraiment identifié les responsabilités des uns et des autres, on aura peut-être déjà fait un chemin par rapport aux solutions à envisager. Moi, je dois dire que je n'ai pas une approche unilatérale à cet égard. Chacune des deux parties doit balayer devant sa porte: le gouvernement grec actuel dans sa composition un peu hétéroclite qui va de l'extrême gauche à l'extrême droite, en passant par une composante écologique, mais également ses prédécesseurs. Tous les gouvernements grecs ont sans doute failli en étant incapables de réaliser les changements nécessaires. Par ailleurs, la troïka elle-même, et donc l'Europe et la Commission européenne, ont aussi, sans doute, commis des erreurs en imposant un rythme très serré, trop serré pour les réformes, et des plans d'aide qui se sont succédé sans avoir toujours été très bien définis et qui ont fini par empirer le problème de la dette.

Je pense donc que les responsabilités sont partagées. Du coup, les deux parties doivent être amenées à se remettre en question. Les autorités grecques doivent impérativement se réformer pour faire face à leurs obligations. Elles doivent entreprendre les réformes structurelles qui sont nécessaires pour placer leur pays sur la voie du redressement économique. Elles doivent évidemment améliorer le fonctionnement de l'administration publique en Grèce. Elles doivent mettre en place, faut-il le dire, un système équitable et efficace de perception de l'impôt. C'est incontestable. Mais en même temps, je crois vraiment que les institutions européennes, dont nous faisons partie, dont la Belgique fait partie d'une certaine manière, doivent aussi réaliser que leur mission est d'accompagner l'ensemble des États membres et en particulier celui-ci pour l'amener à se reconstruire d'un point de vue socio-économique au sein de l'Union européenne.

Les institutions doivent enclencher un processus d'approfondissement de la construction européenne pour constituer un espace démocratique doté d'une vraie gouvernance économique et sociale. Elles doivent aussi sans doute se poser la question de la mutualisation partielle des dettes publiques. À cet égard, monsieur le ministre, je dois vous dire que je suis déçu par le positionnement de la Belgique.

La Belgique a toujours eu cette tradition de rôle moteur, de proactivité dans la construction européenne. Si je devais qualifier son attitude aujourd'hui, je dirais que c'est un mélange d'arrogance et d'attentisme. Arrogance, quand le premier ministre lui-même entend "siffler la fin de la récréation" et, comme il l'a encore déclaré tout récemment, placer le gouvernement grec devant ses responsabilités. Je pense honnêtement que l'arrogance n'est pas de mise et certainement pas de la part du gouvernement belge. Je pense plus particulièrement au constat d'échec que vous avez-vous-même dû poser hier sur un problème, certes différent mais ô combien délicat, de capacité de l'État fédéral d'établir des prévisions correctes en matières fiscales. Aujourd'hui, je pense que le gouvernement belge n'est pas le mieux placé pour faire la leçon à ses collègues.

Au-delà de cette arrogance, qui est un peu congénitale, si je puis me permettre, il y a une forme d'attentisme qui, pour moi, n'est pas à la hauteur des enjeux. Les menaces sont graves. On voit que les populismes sont à l'œuvre. Nous pouvons tous avoir des opinions nuancées sur les résultats du référendum, mais ce qui est sûr, c'est qu'une lame de fond est en train de monter en

puissance au sein des différents États membres. Et cette montée du populisme est inquiétante.

L'hypothèse-même du Grexit serait un constat d'échec. Il y a là une vraie menace qu'il faut conjurer. Et j'ai dit tout à l'heure à quel point, sur le plan économique également, la situation est grave.

Au regard de ces enjeux, j'aurais souhaité que le gouvernement belge, fidèle en cela à la tradition du pays, contribue à l'émergence d'une solution, car même s'il s'agit d'un petit pays, il a la capacité de créer des compromis, de recréer les conditions du dialogue. Pour moi, le Grexit n'est pas une solution et il ne faut pas se résoudre à un tel scénario, parce qu'il constituerait un précédent terrible dans l'histoire de la construction européenne. Ce serait véritablement le point de départ d'une déconstruction de l'union monétaire européenne. C'est donc un scénario à bannir.

Par ailleurs, le maintien d'une aide artificielle, pour que l'État grec puisse survivre tout en gardant ce dernier dans une situation d'asphyxie n'est pas non plus une solution. Il y a vraiment nécessité à trouver une troisième voie.

Nous devons profiter de cette crise pour non seulement résoudre le problème grec, mais également pour répondre aux enjeux européens qui nous concernent tous, afin d'améliorer la situation en Europe tout entière. Je ne veux pas entrer dans les détails, mais je pense que le gouvernement belge devrait être le fer de lance d'une réflexion structurelle sur l'état de l'Europe. Il doit rappeler que la solidarité est une valeur indissociable de la responsabilité, et réciproquement. En Europe, nous avons besoin de solidarité et de responsabilité. C'est un message qui doit être entendu par tous, les Grecs comme les autres États membres.

Dans ce processus de sortie de crise, il y a lieu de travailler à un renforcement de la zone euro, car on voit bien que nous sommes confrontés à des risques conjoncturels et structurels auxquels nous avons du mal à faire face. Il y a donc matière à un renforcement de l'Union budgétaire. Cela passera notamment par une harmonisation fiscale, même si je sais que vous n'êtes pas d'accord avec moi sur ce point. C'est pourtant un débat qu'il faudrait porter au niveau européen.

Dans le cadre de cette sortie de crise, il faudrait aussi réfléchir à une forme de mutualisation, même partielle, des dettes en Europe. Et au-delà de tous ces enjeux budgétaires, financiers ou

monétaires, c'est l'occasion pour l'Europe de s'interroger sur sa capacité stratégique. La Défense semble très loin des réalités actuelles, mais si l'on veut vraiment consolider le modèle européen, renforcer l'unité entre les États membres, créer une opinion publique européenne, nous devons aussi nous pencher sur ces questions-là. Il s'agit d'enjeux géostratégiques importants. Porter également ce défi-là serait de nature à construire une réponse globale à l'égard de l'ensemble des enjeux qui se posent au travers de la crise grecque.

J'aimerais donc vraiment vous entendre, monsieur le ministre, sur tous ces défis, en espérant que ce gouvernement finira par emprunter la voie de l'ambition et portera une volonté de réconciliation salubre au niveau européen.

09.08 Luk Van Biesen (Open Vld): Bijna twee maanden geleden stelde ik in de plenaire vergadering, vooral vanuit de bekommernis van de Belgische burger, of die burger, die geparticipeerd heeft in het geven van leningen aan Griekenland voor een bedrag tussen 7 en 8 miljard euro, dat geld ooit zou terugzien.

Op twee maanden tijd is de situatie in Griekenland verslechterd op alle vlakken, zeker voor de gewone burger. De problemen, ook op het vlak van de Griekse economie, zijn heel groot. Er worden terecht een aantal opmerkingen gemaakt en suggesties gedaan. Ik ben blij dat het debat in onze vergadering tot nu toe altijd sereen is verlopen. Dat is niet altijd het geval in de plenaire vergadering, waar er veel te veel en veel te snel de zwartepiet naar de ene of de andere fractie uit het verleden wordt doorgeschoven. De heer Van der Maelen heeft zopas wijze woorden gesproken. Terwijl er in de plenaire vergadering veel onwijze woorden werden gesproken, waren er vandaag in de commissie veel wijze woorden. Hij stelde duidelijk dat het daar al veertig jaar verkeerd is verlopen. Alle politieke strekkingen die hier vertegenwoordigd zijn, hebben daaraan deel gehad. Van de inkomsten uit de besparingen werd er niets aan de Grieken gegeven. Ze hebben niet altijd de opbrengsten waarop ze recht hadden, gekregen. Er bestaan zones in Griekenland waar er geen btw bestaat en waar mensen zich zelfs niet kunnen aansluiten.

09.09 Dirk Van der Maelen (sp.a): Dat is toch het paradijs voor een liberaal?

09.10 Luk Van Biesen (Open Vld): Er zijn op veel vlakken nog heel wat besparingen mogelijk. U hebt vorige week er een aantal gesuggereerd,

zoals op Defensie, maar ook op andere vlakken. Men kan vragen waarom de ECB geld moet geven aan Griekse banken, die daarmee de politieke partijen en de orthodoxe kerk financieren. Is dat de taak van het IMF en van de ECB?

Er is dus heel wat werk aan de winkel, zeker in Griekenland. Vandaag, tijdens het debat in het Europees Parlement, hoort men een kleine aanhef dat men bereid zou zijn om een aantal structurele hervormingen door te voeren. De vraag aan u, mijnheer de minister, is wat daarvan concreet is, want het is niet de eerste keer dat Griekenland aankondigt bepaalde maatregelen te nemen. Het moet echter duidelijk zijn dat de maatregelen van die aard moeten zijn dat zij het land fundamenteel hervormen en niet, zoals de laatste tijd, alleen de burger en de werkende klasse hard treffen. Laten we eerlijk zijn: op dat vlak moeten wij duidelijke richtlijnen geven aan het IMF.

Wij moeten echter ook inzien dat de situatie in Griekenland verslechterd is en eigenlijk uitzichtloos wordt voor de Griekse economie. De schuldenberg is gestegen tot bijna Belgische hoogten en bedraagt nu 320 miljard euro. Voor een land als Griekenland met zo'n economie is het bijna onmogelijk om een dergelijk bedrag op te hoesten. Daarom stelt een aantal mensen een schuldherschikking centraal. Dat is ook de reden waarom men vandaag in het discours van de Griekse regering hoort dat er niet alleen vers geld moet komen, maar ook een schuldherschikking.

Wij vinden dat alle mogelijke middelen moeten worden aangewend om tot politieke oplossingen voor het probleem te komen. Wij mogen ons echter niet blindstaren. Wat is immers het grootste probleem van de Griekse economie? De Griekse economie is geen exporteconomie. Dat betekent dat men monetair eigenlijk bijzonder weinig elementen heeft om de economie te laten draaien. Met andere woorden, indien wij naar een scenario van een grexit gaan, moet men niet denken dat de economie door een devaluatie van de drachme zo veel kracht zou krijgen om op te veren. Er zullen daarmee niet spectaculair grote hoeveelheden Oikos, feta's en olijven de wereld rond worden gestuurd. De Griekse economie is geen exporteconomie. Met andere woorden, een strikt monetair beleid helpt de Griekse economie niet vooruit. Dat is een element, waar tot vandaag veel te weinig rekening mee wordt gehouden.

Collega Van der Maelen zei zopas dat men voor maatwerk moet zorgen bij alle oplossingen die men uitwerkt voor een land. Hij noemde het sociale correcties. Ik denk dat men vooral moet

kijken naar een manier men de economie weer op gang kan krijgen. Het is duidelijk dat dat op een andere manier moet gebeuren dan in andere landen, omdat Griekenland geen groei-economie gebaseerd op export kan zijn. Op dat vlak zijn er daarvoor te weinig elementen voorhanden, die effectief iets kunnen meebrengen.

Dat betekent ook dat elke nieuwe schuldherschikking, die men nu voorstelt, betekent dat men enkel de schuld in de tijd verschuift. Wij moeten dat beseffen.

Als wij vandaag massaal zeggen dat de Grieken alles moeten terugbetalen, dan verschuift men het probleem in de tijd en kan men geen oplossing vinden. Men zorgt er dan ook zeker niet voor dat zij nieuwe inkomsten hebben om de schulden terug te betalen.

Mijnheer de minister, welke positie zal ons land innemen tegenover de vraag van het IMF en anderen, ook van de heer Coene, naar de mogelijkheid van een schuldherschikking voor ons land?

In welke mate kunnen in die context toegevingen aan de Griekse regering worden gedaan, zonder dat men aan de pijlers van het EMU zaagt? Wat behoort tot de mogelijkheden? Wat zijn de *red lines* voor de Commissie, de eurogroep exclusief de Grieken en het IMF?

Deelt u mijn analyse dat een grexit op geen enkele manier de Griekse economie ten goede zal komen? In welke mate dat aan ons land ten goede zal komen, is daarenboven nog de vraag.

Ik herhaal ook mijn vraag van twee maanden geleden. Wat betekent de invloed van een schuldherschikking voor de Belgische begroting en voor de stabiliteit van de NBB, die ook heel wat Grieks papier in handen heeft, en het mogelijk dividend dat naar onze begroting komt?

Wij zitten niet alleen met 7 miljard uitstaande schuld, maar ook met de schulden van de NBB, die hierdoor ook zeer sterk zou kunnen worden aangetast.

09.11 **Sophie Wilmès** (MR): Monsieur le président, contrairement à ce qui a parfois été annoncé la semaine dernière, la porte est toujours ouverte aux discussions avec la Grèce. Tout le monde est d'accord pour dire que c'est une bonne chose.

Pour que les discussions soient ouvertes, il faut

travailler sur un plan tangible. Nous attendons donc tous que soit proposé un plan tangible, un plan de réformes sérieux et crédible, un plan écrit et chiffré. À ce sujet, je voulais connaître l'engagement de la Grèce à y parvenir. Y a-t-il un timing précis?

On a remarqué un grand désaccord, ces dernières semaines, sur le fait qu'un plan était bel et bien présenté. Ce n'est qu'une fois que ce plan sera clairement déposé et établi qu'on pourra envisager un accord. Cet accord servira lui-même de base à une nouvelle aide financière de l'Union européenne et pourquoi pas, à terme, du FMI.

S'il devait y avoir un troisième plan de sauvetage de la Grèce, après ceux de 2010 et 2012, pour 240 milliards d'euros, on ne peut pas parler d'arrogance! On peut parler de solidarité vis-à-vis de la Grèce, une solidarité qui va de pair avec une responsabilité importante, quelle que soit la ligne politique du gouvernement grec. Ce dernier, comme tous les gouvernements, doit être capable de prendre les mesures nécessaires au prélèvement juste et effectif de l'impôt pour assurer une situation financière et économique saine au bénéfice des habitants.

La Grèce a en main toutes les cartes dont elle a besoin pour rester dans la zone euro, et c'est ce que nous souhaitons. Mais on oublie parfois de rappeler, et ce n'est pas un tort, que le fait de faire partie de la zone euro entraîne des obligations. On n'a pas seulement des droits, on a aussi des devoirs. Ces décisions politiques, parfois difficiles à prendre et parfois difficiles à accepter par les populations, ont été prises par d'autres pays d'Europe avec succès! Je ne trouve donc pas anormal de dire qu'il y a une solidarité mais qu'il y a aussi une responsabilité de la part de ceux vers qui cette solidarité est dirigée.

Ces mesures sont en effet parfois difficiles. D'autres pays les ont prises. Le nôtre prend également – mais à un autre niveau, heureusement – ses responsabilités en essayant de mener les réformes nécessaires.

Par ailleurs, la gestion de l'euro doit se dérouler collectivement. Si un État membre ne remplit pas ses engagements vis-à-vis de la monnaie unique, il s'affaiblit. Mais, ce faisant, il entraîne avec lui tous les autres pays de la zone euro. C'est un risque que nous ne pouvons pas tolérer. Je pense que personne ici n'accepterait ce scénario. Dans cette perspective, il importe que la Belgique se montre extrêmement volontariste dans le dossier du renforcement de l'Union économique et

monétaire. Le dernier rapport qui avait été présenté par les cinq présidents lors du dernier Conseil européen évoquait, au demeurant, cette nécessité.

N'en déplaise à certains, je maintiens que c'est seulement lorsque le développement économique et monétaire est sain et durable que l'on peut assurer les politiques sociales, et pas l'inverse.

Il a été question de mesures d'ajustement visant la dette grecque après l'entrée en vigueur de toutes les réformes. Qu'en est-il? Cette possibilité a-t-elle été discutée? Quel serait le timing de sa mise en œuvre?

De part et d'autre, la volonté d'aboutir est absolue. Dire le contraire ne serait pas exact et reviendrait à faire des procès d'intention. Cela dit, notre job consiste aussi à envisager toutes les hypothèses possibles. Si les discussions n'aboutissaient pas, quelles seraient les conséquences d'un non-remboursement de la dette pour l'Europe, mais aussi principalement pour la Belgique?

J'aimerais aussi que vous nous précisiez les fondements juridiques d'une sortie de la Grèce de la zone euro. Dans ce cas, quel en serait le schéma? Quels sont les risques que nous devons anticiper, tant au niveau politique qu'économique et financier?

09.12 Marco Van Hees (PTB-GO!): Monsieur le président, monsieur le ministre, j'aimerais vous demander un peu de franchise et de dépasser des postures un peu hypocrites prises par ceux qui combattent le gouvernement grec actuel et le peuple qui le soutient.

Par rapport au Grexit, monsieur le ministre, je vous demanderais de faire preuve d'honnêteté. Contrairement à ce que ma collègue vient de dire, je pense qu'il y a une volonté assez manifeste de la part de l'Allemagne mais aussi de la plupart des pays européens, dont la Belgique, d'organiser un Grexit. Les choses me semblent claires. La volonté est de mener ce Grexit en faisant porter la responsabilité sur la Grèce. Si on analyse les choses au-delà des apparences, j'ai l'impression que c'est ce scénario qui se dessine aujourd'hui. Quand j'entends notre premier ministre, M. Charles Michel, dire que M. Tsipras ne peut pas nous mettre un revolver sur la tempe ou un couteau sous la gorge, j'ai l'impression qu'il inverse un peu les rôles.

Si on écoute Mme Merkel et d'autres, il est clair qu'il y a, d'une part, une volonté d'imposer des

conditions encore plus dures que celles qui ont été rejetées par le référendum en Grèce et, d'autre part, un refus clair de restructurer la dette comme le demandent les Grecs.

Dans ces conditions-là, cette prise de position est clairement d'organiser le Grexit en faisant porter la responsabilité sur la Grèce. J'aimerais dès lors que vous donniez votre point de vue par rapport à ce sujet. On sait que vous avancez cette idée du Grexit depuis un certain temps. Comment argumentez-vous cette sortie? Quelles en seraient les conséquences?

On entend dire que le gouvernement grec ne vient avec rien sur la table. Vous avez fait part de votre consternation à l'Eurogroupe à ce sujet. Je pense que la position de la Grèce est de ne pas vouloir être engluée dans des discussions techniques qui ne soient suivies qu'ensuite par une discussion politique qui interviendrait sur une restructuration de la dette. Les Grecs veulent d'abord un engagement de l'Europe sur cette restructuration et viendront ensuite les discussions techniques. En quoi n'êtes-vous pas d'accord avec cette demande?

Le troisième point concerne l'absence de réforme pour combattre le clientélisme et pour faire rentrer des impôts. Je pense que des réformes claires ont été lancées par le gouvernement actuel pour réduire le nombre de conseillers ministériels, réduire la quantité de voitures hors de prix, pour évaluer les fonctionnaires... Je ne vais pas citer toutes les mesures qui sont mises en œuvre mais qui prennent du temps; cela ne se fait pas en six mois.

Au niveau des impôts, il existe clairement une volonté d'augmentation. Toutefois, quand le gouvernement Tsipras propose d'augmenter l'impôt des sociétés, qui voit-on réagir contre cette idée? C'est vous, monsieur le ministre! Voulez-vous avoir des recettes fiscales ou imposer votre façon de faire de la fiscalité et de faire de la politique? Jusqu'où va l'ingérence? Jusqu'où les Grecs doivent-ils accepter l'ingérence?

Enfin, je termine sur l'échec des politiques d'austérité menées en Grèce, mais aussi dans des pays qui sont considérés comme de bons élèves ayant suivi les mesures imposées, contrairement à la Grèce. La situation y est catastrophique également. Socialement, elle est catastrophique en Espagne, au Portugal, en Irlande. Au niveau de la dette, qui est un critère si important pour l'Europe, nous voyons que c'est également une catastrophe. En Grèce, de 2008 à

aujourd'hui, la dette a été multipliée par 1,5, mais en Irlande, en Espagne et au Portugal la situation est pire. En Irlande la dette a été multipliée par 2,8, au Portugal par 1,8 et en Espagne par 2,5. Ceci veut dire que le rapport dette/PIB a augmenté encore plus dans ces pays-là qu'en Grèce.

Pouvez-vous reconnaître que ces politiques d'austérité ont été un échec et qu'elles ont conduit à une augmentation du rapport dette/PIB? Niez-vous ces chiffres, qui sont des évidences, et donc l'échec de ces politiques d'austérité, l'échec qu'on constate dans l'ensemble de l'Europe, y compris en Belgique, puisque à part dans quatre ou cinq pays, la dette a augmenté partout en Europe? Reconnaissez-vous l'échec de ces politiques d'austérité et le droit de la Grèce, mais également de l'ensemble des peuples européens, de les remettre en question?

De **voorzitter**: (...)

09.13 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat wij de mogelijkheid hebben tot deze gedachtewisseling. Er was aanvankelijk ook een gedachtewisseling gepland met de voorzitter van het Grieks Parlement, maar ik neem heel graag de gelegenheid te baat om vandaag, in het heetst van de strijd, na een politiek steekspel van zes maanden, het debat hier te voeren.

Op 25 januari 2015 werd Syriza verkozen en op 28 januari 2015, drie dagen later, heeft de voorzitter van de Britse Centrale Bank, Mark Carney, verklaard dat de eurozone vastzit in het schuldenmoeras en moet afstappen van het harde besparingsbeleid. Dat was lang voor wij in het huidige hoofdstuk zaten. Het IMF heeft op het einde van de jaren 90 toegegeven dat zijn herstelprogramma's voor de ontwikkelingslanden van de jaren 80 eigenlijk niet gewerkt hadden, wel integendeel.

Wij hebben ondertussen een rapport en een analyse van het IMF zien passeren die voor Griekenland een schuldherschikking bepleiten. Premier Tsipras heeft ermeê gezwaaid. Terwijl mevrouw Lagarde een heel ander standpunt of een heel andere positie inneemt dan haar staf in die nota. Waarom zeg ik dat? Het spel dat wij de voorbije maanden hebben gezien, is niet rationeel. De oefening die gemaakt werd, was geen oefening om samen met de politieke leiders van de eurozone tot een oplossing te komen, maar bijna een spelletje waarmee men wilde testen wie het sterkst was en wie het onderspit zou delven,

niet wat het beste werkte.

Het is nochtans al lang duidelijk dat in heel Europa, dus ook in Griekenland, de bevolking het onderspit delft bij dit soort beleid. De armoede in de eurozone is helemaal geëxplodeerd, ook in die landen die een dergelijk austeriteitsbeleid hebben gevoerd. Men ziet zelfs een vlucht vanuit Portugal en Spanje naar ex-kolonies in Latijns-Amerika en zelfs Afrika, naar Angola, om daar werk te gaan zoeken, omdat de werkloosheid onder de jongeren, ook in Spanje, bijna 60 % bedraagt. Voor Europa is dit geen succesverhaal. Dit verhaal moet in het Europese politieke project worden bekeken.

Ik ben het eens met een groot deel van het discours van collega Van Biesen van daarnet, maar ik wacht op de oefening in de richting van een oplossing die er komt zowel vanuit de eurogroep als vanuit de regering-Tsipras.

Ik heb in het Parlement gezegd dat hervormen nodig is, niet alleen voor de Griekse regering en Griekenland, maar ook voor ons, voor Europa. Heel wat burgers staan te wachten tot wij die stap zetten. Tussen 2010 en 2012 is er in Griekenland 12 keer gesnoeid in de pensioenen. Het btw-niveau is op dit moment een van de hoogste van de hele eurozone. In 2012 werd voorspeld dat de Griekse schuld na de oefeningen en de voorgestelde hervormingen in 2022 onder de 110 % van het bbp zou duiken. Met het referendum dat voorlag — het doet er eigenlijk niet toe of het op dat moment al dan niet achterhaald was — wist men, ook de eurogroep en de rest van de trojka, dat men met dat pakket aan maatregelen niet eens onder de 140 % zou raken.

Waar zijn wij op dit moment in godsnaam over bezig? Wat is het gevolg daarvan voor het politieke project Europa en voor het economische en democratische project dat in Griekenland vorm zou moeten krijgen? Hoe geven wij zuurstof daaraan? Dat is de vraag die mij vandaag als democraat in België bezighoudt. Wij weten dat een Grexit een rampzalig effect zou hebben voor de Grieken en ook politiek een rampzalig effect zou hebben. De armoede in Griekenland zou alleen maar verder stijgen. Bovendien zou de instabiliteit in de rest van de Balkan Europa besmetten en er zou een ondermijning van het Europese project volgen. Wij hebben de Grexit niet eens nodig om nu al te zien hoe de anti-Europese gevoelens stijgen. Dat scenario willen wij absoluut vermijden.

Wij willen dat Griekenland het cliëntelisme, de corruptie en de fraude echt aanpakt, alsook de gigantisch hoge uitgaven voor Defensie, nog altijd 5,6 miljard, en dat het achter de ettelijke achterstallige miljarden aan niet geïnde belastingen gaat. Dat willen wij vandaag. Er is in Griekenland zelfs geen kadaster aan de hand waarvan men zou kunnen weten wie wat waar heeft en hoeveel achterstallige betalingen er zijn. Dat is het niveau waarop wij aan het praten zijn.

Ik wil weten wat de positie van ons land is met betrekking tot een Grexit. Is dat voor ons een optie of zeggen wij dat zolang Griekenland niet mee wil, wij daar onvermijdelijk naartoe gaan? Is dat onze positie, terwijl er vanuit het IMF analyses zijn gekomen die aangeven dat de harde houding van de trojka contraproductief werkt en dus voor ons Belgische volk, als belastingbetalers, alleen maar betekent dat er nog minder garantie is dat wij ons geld zullen terugkrijgen? Zullen wij het even zo bekijken? Voor de 6 miljard die nog uitstaat, hebben wij niet alleen minder garantie, in de huidige situatie weten wij dat de kans dat wij dat geld ooit zullen terugzien onbestaande wordt, als wij voortgaan met dit soort austeriteitsbeleid.

Hoe staan wij daar tegenover? Nemen wij die analyses ter harte? Ik heb het dan niet over Pikkety, maar over de Jeffrey Sachs' van deze wereld. Ik heb het over de voorzitters van de centrale banken. Ik heb het over die mensen die in het normale rechtse conservatieve kamp thuishoren. Zij hebben de eurogroep met open brieven gevraagd om dit aan te passen omdat het niet werkt.

Gaan wij nadenken over een manier om de economie in Griekenland zuurstof te geven? Het is geen exportgericht economie, maar het leeft van toerisme. Het heeft bijvoorbeeld een gigantische mogelijkheid — niet toevallig dat dit van Groen komt — om een grote stap vooruit te zetten op het vlak van hernieuwbare energie, ook in het voordeel van de rest van Europa, waardoor het wel een exportland zou kunnen worden. Is dat een optie? Dergelijke opties zijn door de trojka nooit voorgesteld. Wordt daaraan gedacht?

Welke lessen hebben wij getrokken uit het feit dat de staatsschuld in Griekenland de voorbije jaren in negatieve zin is geëxplodeerd? Hoe zal dit leiden tot een bijsturing van de hervormingsvoorstellen die de landen en de eurogroep zelf doen? Op welke manier wil ons land daarin een rol spelen?

U weet zeer goed dat deze situatie opnieuw een bankencrisis is. Het feit dat de Griekse banken

vandaag gesloten zijn, is niet te wijten aan de onzekerheid en het debat tussen politieke leiders. Nee, het is om te voorkomen dat die banken onmiddellijk omvallen. Het feit dat men maar een deel van de centen kan afhalen, is om ervoor te zorgen dat die centen niet naar het buitenland vloeien en de banken niet massaal over de kop gaan. Ook dat weten wij.

Nogmaals, wat hebben wij uit de voorbije periode geleerd? Wij kunnen analyses van het verleden maken. Ik denk dat iedereen het ermee eens is dat Griekenland de voorbije 40 jaar geen proper traject heeft afgelegd. Wij weten dat Didier Reynders zelf al wist dat Griekenland eigenlijk niet thuishoorde in de eurozone thuishoorde. Hij heeft dat met zoveel woorden toegegeven.

Zij wisten het, maar het is gebeurd. Wij kunnen daarover ellenlang blijven lamenteren, maar welke stappen kunnen wij zetten om te proberen om toch in de richting van een oplossing te gaan? Hoe kunnen wij de Grieken duidelijk maken dat het ons om het volk te doen is en niet om een leidersspelletje om te bewijzen wie het meest testosteron heeft, of om ondertussen, zoals de heer Dijsselbloem, te lobbyen voor een hervervorming als voorzitter van de eurogroep, en zelfs mevrouw Lagarde, die in 2016 al dan niet als voorzitter van het IMF zal worden hervormd.

Als het IMF weet dat het recept niet werkt, als de eurogroep weet dat het recept geen goed effect heeft gehad, hoe gaan wij dat dan bijsturen? Wat zal de positie van ons land zijn? Bent u het met mij eens dat een Grexit, zowel voor Griekenland als voor Europa, een absoluut slechte optie is?

09.14 Minister **Johan Van Overtveldt**: Mijnheer de voorzitter, ik zal proberen om mijn antwoorden beknopt en gegroepeerd weer te geven, zoniet gaan we nog een heel lange zitting, waar ik op zich geen bezwaar tegen heb, tegemoet.

Ik breng vooreerst in herinnering wat er de voorbije tien dagen is gebeurd. Ik ga terug tot de vrijdag van twee weken geleden. Op een moment dat de hoop dat Griekenland en de crediteuren, hetzij direct hetzij via de drie instellingen, tot een akkoord zouden komen nog zeer reëel was, verlieten de Griekse onderhandelaars zeer onverwacht de onderhandelingstafel. Dat was, geloof mij, een donderslag bij heldere hemel. Niemand had dat verwacht. Het was op geen enkele manier aangekondigd. Nog minder aangekondigd was dan enkele uren later de aankondiging van het referendum. Vanuit de regering zijn we daar voldoende duidelijk over

geweest: er is niemand die de Griekse overheid het recht ontzegt om een referendum te houden. Maar het feit dat het zo plots tussen de gegevens op tafel kwam fietsen, was niet bevorderlijk voor de onderliggende verstandhouding.

Bovendien, en dit is cruciaal, zei de Griekse regering zeer uitdrukkelijk dat ze dat referendum nodig had om een mandaat te krijgen. Ze beschouwde zichzelf als ontdaan van een mandaat om de onderhandelingen verder te zetten. Het had met andere woorden geen enkele zin om met een regering die zichzelf 'ont-mandaat' verklaarde verder te praten. Volgens deze ijzeren logica zijn de onderhandelingen een volle week opgeschort. De heer Varoufakis heeft dan op de meest bizarre manier aangegeven dat er toch nog onderhandelingen liepen, maar dat was werkelijk totale desinformatie. Er is niets onderhandeld tussen het weekend ervoor en het referendum zelf, waarvan de uitslag 61 % - 39 % uit de bus gekomen is.

Waarover heeft de Griekse bevolking zich in dat referendum precies uitgesproken? Ik neem aan dat u de tekst over wat de Griekse bevolking is voorgelegd of de vertaling ervan hebben gelezen. Men vroeg de Griekse bevolking of ze verandering wilde of dat ze wilde dat het doorging zoals het nu bezig was.

Ik meen dat dit in deze context een heel suggestieve vraag was want het zou zeer verwonderlijk geweest zijn, mocht de Griekse bevolking geen verandering hebben gewild. Volgens mij heeft de Griekse bevolking zich in die zin uitgesproken: het moet anders. Dit lijkt mij zeer begrijpelijk.

De heer Tsipras heeft duidelijk gezegd dat hij de uitslag van het referendum beschouwde als een zware troefkaart die hij op tafel kon leggen bij de onderhandelingen. De verwachtingen waren dan ook zeer hoog gespannen om gisteren eerst in de eurogroep als nadien in de eurotop van de regeringsleiders te zien welke concrete voorstellen er op tafel zouden komen om de zaken terug los te trekken. De verbijstering was dan ook zeer groot toen bleek dat er niets op tafel kwam.

Dit, geachte commissieleden, is een constante geweest in de acht maanden dat ik zelf bij die onderhandelingen betrokken ben geweest. Ik heb een spervuur gezien van voorstellen en suggesties gemaakt door diverse Griekse regeringsverantwoordelijken in de media. Ik heb daarvan niets gezien op de onderhandelingstafel. Op de onderhandelingstafel kwamen slogans en

vage intenties, maar nooit heel concrete voorstellen voor maatregelen inzake belastingen, saneringen of herstructureringen. Het ging telkens over zeer vage, algemene principes en nooit over concrete voorstellen. Dit heeft zich gisteren herhaald. Zowel in de eurogroep als in de eurotop zijn er geen concrete voorstellen gedaan door de Griekse regering waar zij nu naar toe wil, wat zij wil bereiken en hoe zij dat wil bereiken.

De Griekse regering is in de media, veel minder in de onderhandelingen, ook altijd relatief duidelijk geweest over wat zij niet wou. Men kan natuurlijk moeilijk beleidsafspraken maken op basis van wat een partij niet wil. Het is veel efficiënter en constructiever om te weten wat men wel wil.

Er is ook met de regelmaat van een klok, en blijkbaar al van vóór de periode dat ik zelf in de onderhandelingen zat, aan Griekenland gesuggereerd om zelf, los van programma's, acties te ondernemen die sowieso dienden te gebeuren in het belang van de Griekse economie en de Griekse bevolking. Het voorbeeld dat telkens op tafel komt, is de belastinginning. Wat houdt deze Griekse regering en voorgaande Griekse regeringen tegen om iets te doen aan de manier waarop de belastingen worden geïnd?

Dat heeft natuurlijk verre gaande repercussies. Als men voorstelt om als onderdeel van het pakket misschien bepaalde belastingen te verhogen, maar iedereen weet dat het belastingsysteem niet werkt, dan kleeft er geen geloofwaardigheid aan voorstellen om via belastingverhoging of andere belastingingrepen tot bepaalde resultaten te komen.

Waarop wachten wij om daar iets aan te doen? Welnu, dat is gebeurd. Onder meer België heeft maandenlang twee specialisten inzake btw-carrousel in Griekenland op het terrein gehad. Zij hebben concrete voorstellen gedaan, analyses gemaakt, ICT-programma's uitgerold van hoe het zou kunnen. Binnen de kortste keren na hun vertrek was hun werk dode letter. Waarop wachten wij? Wij wachten op een Griekse overheid die bereid is om in Griekenland – wij leven in een democratie en kunnen daar dus niets aan doen – de zaken ter hand te nemen en ervoor wil zorgen dat bijvoorbeeld het belastingsysteem eindelijk gaat werken zoals dat in een moderne staat hoort.

Men heeft daarjuist gevraagd naar mijn concrete inbreng. Ik heb zelf in de vergaderingen voortdurend gesolliciteerd naar concrete voorstellen bij de voorganger van de heer

Varoufakis, bij de heer Varoufakis en gisteren bij zijn opvolger, heel nederig. Wie spreekt van arrogantie vanuit de eurogroep, is echt fout: alles wordt er aan gedaan om met alle mogelijke consideratie en alle mogelijke nederigheid te vragen naar concrete voorstellen, zaken die we kunnen beoordelen, zaken die we kunnen invullen. Als dat niet komt, wordt het op de duur een dovemansgesprek: men kan niet tegen zichzelf blijven praten.

Wat is de positie van België in het algemeen in deze situatie? Die is duidelijk en consequent geweest. Indien de Griekse regering met ernstige voorstellen komt en niet alleen met vage intenties, dan blijft alles mogelijk. We moeten wel een kapstop hebben om zaken aan te kunnen hangen. We zitten nu natuurlijk, door de situatie gecreëerd door de regering-Tsipras in de voorbije vier tot vijf maanden, in een zeer moeilijke situatie. Wij konden onmogelijk het programma dat afliep op 30 juni, verlengen.

Dat zou door een meerderheid binnen de eurogroep en de eurozone nooit aanvaard geweest zijn, gegeven de manier waarop de kaarten lagen.

Voor de ECB wordt het erg moeilijk om interventies te doen als er niet minstens een referentiekader is zoals een programma. Ik wens geen enkele uitspraak te doen over wat de ECB moet doen of niet moet doen. Ik ben ervan overtuigd dat de ECB in de afgelopen 15 jaar bewezen heeft tegen haar taak opgewassen te zijn. Dit is een zeer speciale situatie. Het zijn de mensen van de ECB die moeten uitmaken wat voor hen in het kader van hun roeping en statuten kan en niet kan. Maar er is een tijdsdruk ontstaan en die tijdsdruk is het gevolg van de acties van de Griekse regering.

Laten we wel wezen, er is nu inderdaad een vraag naar een derde programma. Die vraag moet geconcretiseerd worden. Het gaat om een aanvraag bij het ESM en niet bij het EFSF. De voorwaarden waaraan dat moet beantwoord zijn licht verschillend ten opzichte van de vorige programma's. Dat betekent dat de Griekse regering in de komende uren wel concreet wordt over wat ze wil doen op de diverse aspecten waarop moet worden gehandeld om de Griekse economie een beetje op het rechte spoor te krijgen.

Op dat moment moeten de drie instellingen, de gehate Trojka, zich daarover uitspreken. Op basis van die evaluaties en verdere besprekingen

binnen de eurogroep moeten dan een aantal landen naar hun parlement om dat te laten valideren. Dit zijn niet de spelregels die gisteren of vorige week uitgevonden zijn. Dit zijn de spelregels die in de loop der jaren binnen de eurozone tot stand gekomen zijn.

We zitten dus enerzijds met een situatie van zeer grote financiële druk op Griekenland en anderzijds met een situatie waarbij er, door de houding van de regering-Tsipras, nu een soort van lacune dreigt, een periode die nodig is om dat derde programma effectief opgestart te krijgen. Dat is een zeer moeilijke situatie.

Nogmaals, het is niet aan mij om met de vinger te wijzen naar de Europese Centrale Bank.

Er zijn ook vragen gesteld naar de schuldherschikking. Ik verwijs naar wat er beslist is in het kader van de eurogroep van 27 november 2012. Toen is er beslist dat, indien in het kader van de uitvoering van een overeengekomen programma, en indien bij voortgang van dat programma het nodig geacht wordt om een schuldherschikking in overweging te nemen, dit mogelijk is.

Die beslissing blijft vandaag nog altijd overeind en de eurogroep staat daar nog altijd unaniem achter.

Staat u mij echter toe om in dat verband enkele zaken op tafel te leggen die minder aan de orde komen, maar wel zeer reëel zijn.

Als procent van het bbp zijn de intrestlasten voor Griekenland vandaag beduidend lager dan bijvoorbeeld voor landen als Italië en Portugal. Dat is een eerste punt.

Ten tweede, binnen de eurogroep laten de vertegenwoordigers van landen als Portugal, Ierland en Spanje er niet de minste twijfel over bestaan dat indien een schuldherschikking toegestaan wordt aan Griekenland, zij onmiddellijk dezelfde vraag zullen stellen. Ik begrijp de houding van die landen. Komen wij dan tot een situatie waarbij binnen de monetaire unie het aangaan van schuld kan gebeuren met het perspectief van de afwenteling ervan op de rest van de eurozone, op het geheel van de eurozone, als die schuld maar hoog genoeg oploopt? Dat heet *moral hazard* en dat klinkt ingewikkeld, maar het houdt in dat zeker in een monetaire unie iedereen zijn verantwoordelijkheid moet opnemen. Het kan dus niet dat *d'office* schuld afgewenteld wordt op het geheel van de communiteit, in dit geval het geheel van de eurogroep.

De geopolitieke overwegingen hebben meegespeeld of zijn aan bod gekomen in de discussies. Zoals daarstraks al door diverse interpellanten werd aangegeven, het is toch wel zeer moeilijk om een correcte inschatting te maken van wat bijvoorbeeld – staat u mij toe om dit woord toch even te gebruiken – de vrijage tussen de heer Tsipras en de heer Poetin reëel inhoudt. Voor het Rusland van de heer Poetin ligt de situatie vandaag toch ook enigszins anders dan bij een situatie van 120 dollar voor een vat olie, want dat bedrag ligt vandaag beduidend lager, dus de speelruimte is ook minder groot. Inzake Turkije moeten wij afwachten wat dat juist inhoudt.

Wel kan ik de volgende overwegingen nog meegeven. Voor de eurogroep heeft er altijd een dubbel uitgangspunt gespeeld. Ten eerste is er consideratie voor Griekenland en vooral de Griekse bevolking. Niemand binnen de eurogroep – dit kan ik niet genoeg herhalen – is zich niet bewust van wat er zich vandaag in Griekenland afspeelt.

Uiteraard speelt zich daar vandaag een sociaal en menselijk drama af.

Tegelijkertijd is er ook - dit is toch de reden waarom die mensen daar zitten - een verantwoordelijkheid ten opzichte van het geheel van de Monetaire Unie. Het betreft een beslissing die wij in 1999 allemaal hebben genomen, waarvan ondertussen een groot deel van onze welvaart voor iedereen is gaan afhangen en waarmee men dus nauwgezet moet omspringen. Men kan niet zomaar eender welke beslissing nemen in het kader van een Monetaire Unie, die per definitie inhoudt dat er respect voor afspraken en regels is. Die moeten er zijn. Men kan daar niet buiten.

Ik houd de impact op België tot het laatste.

Ik wil graag in een verdere economische discussie treden met degenen die zeggen dat Griekenland geen exportindustrie heeft. Dat klopt op het eerste gezicht, maar ik geef ter overweging aan degenen die die stelling verkondigen, mee dat als men daarover goed nadenkt, het toerisme ook een exportindustrie is.

Als ik mij economisch-technisch mag uitdrukken, is er vandaag een zeer groot marktverlies voor Turkije op het vlak van toeristische attractiviteit tegenover andere landen die soortgelijke omstandigheden bieden. Ik heb het dan over zon en stranden en niet over het cultureel erfgoed van

het land.

De persoon van de heer Dijsselbloem is hier ook ter sprake gekomen. Ik heb het grootste respect voor de heer Dijsselbloem. Dit waren en zijn zeer moeilijke omstandigheden. De heer Dijsselbloem is inderdaad een socialist, maar dat maakt voor mij in deze niets uit.

Ik hoor dat de heer Crombez hem als een sociaaldemocraat omschrijft, wat blijkbaar iets anders is.

De heer Dijsselbloem heeft volgens mijn bescheiden appreciatie een uitstekende job gedaan. Hij heeft op alle momenten op een zeer evenwichtige en doordachte manier rekening gehouden met de twee basisconsideraties, die ik daarnet heb gegeven. Hij heeft zich noch door het ene noch door het andere kamp laten opjagen of verleiden tot eenzijdige stellingnames.

Ik wil iedereen er toch ook op attenderen dat via het IMF in deze de stem van de internationale gemeenschap weerklinkt. Het is al te eenvoudig om te zeggen dat het IMF een groep van technocraten is, die op basis van gesofisticeerde economische modellen allerlei beslissingen naar voren schuift.

Bij de raad van bestuur van het IMF zijn de niet-Europese landen en regio's in de meerderheid, uiteraard.

Als er dus vanuit het IMF een stellingname komt, die hard overkomt voor de eurogroep of voor bepaalde constituenten van de eurogroep, dan is dat de internationale gemeenschap, die spreekt. Het zou misschien niet slecht zijn om af en toe ook eens naar te luisteren als landen zoals Brazilië en India via het IMF laten weten dat we geacht worden orde op zaken te stellen en niet te vervallen in situaties zoals dewelke waar we nu in beland zijn, in hoofdzaak – ik blijf dat met grote stelligheid herhalen – als gevolg van wat er vanuit de regering-Tsipras gebeurd is.

Wat België betreft, wij hebben in totaal 6,82 miljard euro uitstaan. Dat is in essentie via twee kanalen, namelijk bilaterale leningen, 6 in totaal voor een bedrag van 1,85 miljard euro, en de garanties gegeven aan het EFSF, het European Financial Stability Fund, voor 4,87 miljard. Dat is dan uiteraard ons aandeel in die hele pot van het EFSF. Die 6,82 miljard zit reeds in de staatsschuld. Als de staatsschuld vandaag meer dan 400 miljard bedraagt, dan zit die 6,82 miljard daar al integraal in. Wat natuurlijk

bij een default van Griekenland wel aan de orde is, is dat op het moment waarop we normalerwijze terugbetalingen hadden moeten krijgen van Griekenland, na 2020, die er uiteraard niet zullen zijn. Op dat moment zal er dus een iets hogere overheidsschuld zijn dan uit het traject dat men vandaag uittekent, zou kunnen blijken. Indien er zich een default van Griekenland voor die schulden voordoet, dan bepalen de Eurostatregels vandaag dat men dat in zijn deficit moet opnemen, in het lopende deficit voor 2015 als het zich in 2015 voordoet, in dat van 2016 als het zich in 2016 voordoet. Die situatie is voor alle eurolanden gelijk, omdat iedereen bijgedragen heeft. Het lijkt me, zoals al in de eurogroep is besproken, hoewel het natuurlijk ultiem de verantwoordelijkheid van Eurostat is binnen het Europese gegeven, dan ook dat in een speciale lijn zou kunnen worden voorzien binnen de begrotingen van alle landen, omdat het toch wel een zeer speciaal geval is wat de impact op de lopende begroting betreft.

Wat de Nationale Bank betreft, is het inderdaad zo dat ze enerzijds zelf Grieks papier heeft en anderzijds via de Europese Centrale Bank uiteraard ook een aandeel heeft in de hele portefeuille van de Europese Centrale Bank. Als daarop dan, in het kader van een *default*, moet worden afgeschreven, zal dat uiteraard ook repercussies hebben voor de Nationale Bank.

Ik rond af. Tot voor dit jaar kreeg de federale regering afgerond 700 miljoen van de Nationale Bank onder de vorm van een dividend. Dit jaar is dat, onder meer door de repercussies van *QE*, al teruggeschroefd tot de helft, uit voorzichtigheidsoverwegingen. We hebben vandaag in de begroting 340 miljoen staan. Het spreekt voor zich dat, nogmaals indien er een Griekse *default* komt, de winstgevendheid van de Nationale Bank ook verder onder druk zal komen staan. Dan zal het dividend dat ze kan uitkeren ook onder druk komen, iets waar we dan binnen de federale regering, bij de opmaak van de begroting, rekening mee zullen moeten houden.

Tot slot nog iets over een eventuele Grexit. In de huidige situatie blijft een Grexit geen optie voor de Belgische regering. Is daarmee de Grexit-optie uitgesloten? Neen. De Grexit-optie zal altijd, in alle omstandigheden, het gevolg zijn van beslissingen of niet-beslissingen die genomen worden door de Griekse regering. Wie vandaag over een Grexit praat, moet bij manier van spreken met Athene bellen. Niemand van de achttien andere ministers van Financiën streeft naar een Grexit. Integendeel, iedereen wil dat vermijden.

Als de Griekse regering een aantal beslissingen neemt die dan toch onvermijdelijk in die richting gaan, dan zal men voorbereid zijn. Dat zijn alvast de berichten die we krijgen, zeker vanuit de Europese Commissie.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, dank u voor uw uitvoerig antwoord.

Ik denk dat het toch wel heel goed is om onze minister te horen die deelgenomen heeft aan al die besprekingen, en bepaalde standpunten kan nuanceren en verduidelijken. Dat is belangrijk voor deze commissie.

We zijn nu in een situatie gekomen waarbij het in de negentien parlementen belangrijk is wat er gebeurt. Want men doet alsof er maar een democratie bestaat, die in Griekenland, terwijl de wetgevingen over de Six Pack, Two Pack en de euro in 2000 ook allemaal het resultaat zijn van democratische besluitvorming, zelfs op het Europese vlak. Het Europees Parlement, de Europese Commissie, de Europese ministerraad, die hebben ook een democratische basis, en de parlementen ook. Het Parlement heeft ook al die directieven, verdragen en verordeningen gevolgd.

Als men nu in situaties komt zoals op dit ogenblik, dan denk ik dat iedereen zijn deel van de democratie moet doen en de moed moet hebben om zich uiteindelijk neer te leggen bij een besluitvorming waarin één land hopelijk niet alles kan blokkeren, want dan stort de Europese Unie in elkaar. Ik spreek dan niet alleen over de euro, maar ook over heel wat andere materies. Iedereen moet respecteren dat de democratie in al haar geledingen en de verschillende regeringen en parlementen in deze materie een stem hebben.

Albert Coppé, die 20 jaar lang Europees commissaris is geweest voor België, heeft mij ooit gezegd dat zonder vertrouwen niets mogelijk is. Misschien kent niemand hem meer. Hij was een van de medestichters van de EGKS, ten tijde van de generatie van Schuman, Adenauer en Monnet. Albert Coppé was eigenlijk de eerste hoge Belgische commissaris. Wij kregen daar economie van in Leuven. Hij zei dat een Europese constructie niet mogelijk is zonder vertrouwen. Wat wij nu zien, is een totaal wantrouwen. Als het vertrouwen niet wordt hersteld, zal natuurlijk ook een technische financieel-economische oplossing niet mogelijk zijn.

Ik geef het woord voor de replieken. Ik wil vragen om relatief kort te zijn, hoewel er nog tijd is.

Mijnheer Deseyn, u hebt het woord.

09.15 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de minister, wij mogen nooit vergeten dat het erom gaat dat wij een land en zijn bevolking willen redden ondanks het gebrek aan politiek leiderschap dat is getoond.

Het is goed dat u nog even het concrete voorbeeld hebt aangehaald van de twee Belgische specialisten. Ik vroeg mij een beetje af hoe zij zich verhouden tot het volledig ambtenarenkorps. Zij hebben ongetwijfeld zeer verdienstelijk werk geleverd, maar wellicht zal het in de komende weken nodig zijn om daar veel meer capaciteit voor vrij te maken. U hebt heel mooi en duidelijk gezegd dat een Grexit geen optie is voor de Belgische regering. Alle scenario's van bijstand, assistentie en zelfs schuldherschikking, waarvan u zegt dat dat kan, zijn aan de orde.

U zegt dat Spanje en Portugal de volgende vraagstellers kunnen zijn. Ook daar zal men wat koelbloedigheid aan de dag moeten leggen, want anders zullen zij de volgende potentiële slachtoffers zijn. Zij hebben eigenlijk verschillende gedaanten. Iedereen beseft dat. Het is niet omdat er een precedent is dat men dat altijd moet aangrijpen of dat het goed zou zijn voor het geheel of de betrokken landen. Dat is een zeer genuanceerde hypothese.

Maar goed, ik ben verheugd met het engagement van de regering ter zake.

09.16 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de voorzitter, ik wil de minister bedanken voor zijn omstandige uitleg, zeker wat de gevolgen betreft voor de Belgische staatsschuld, voor de begroting, voor de Nationale Bank en dergelijke. Het was heel verhelderend om te weten wat de mogelijke scenario's zijn.

U hebt gezegd dat het referendum een duidelijk signaal was dat het anders moet. We hebben de afgelopen weken en maanden kunnen vaststellen dat de regering-Tsipras telkens een verlenging van de Europese steun vroeg, maar weigerde om de daaraan gekoppelde besparingsvoorwaarden nog langer te aanvaarden. Na het referendum zien we dat Tsipras opnieuw financiële steun vraagt.

Vandaag heeft Griekenland opnieuw een formeel verzoek ingediend bij het noodfonds waaruit de hulpprogramma's voor Griekenland worden betaald. Dat scenario blijft helaas hetzelfde. Syriza wil volgens het klassieke socialistische recept wel

de lusten, maar niet de lasten. Hopelijk mag ik aannemen dat dit geen mogelijk scenario is. De heer Dedecker probeerde daarnet mijn partij op een hoopje te gooien met de communisten omdat we ook verheugd waren met de 'Oxi'. We zijn er alleszins geen voorstander van om nog verder geld te pompen in een bodemloze put.

We hebben destijds toenmalig premier Letorme niet geloofd toen hij zei dat een lening aan Griekenland een goede investering kon zijn. We hebben ons als enige altijd consequent verzet tegen allerhande constructies van noodhulp. Het was toen al duidelijk dat de kans bijzonder klein was dat die zou worden terugbetaald. Als politici met eigen centen willen investeren in een failliet bedrijf, is dat hun goed recht. Maar ze hebben dat recht niet als het gaat om de centen van de belastingbetaler. Behalve het feit dat alle Europese landen ervoor opdraaien en de Noordelijke landen op die manier financieel leeggezogen worden, heeft het geen effect. We hebben gezien dat de Griek in de voorbije jaren geenszins geholpen is door de Europese geldstroom. Integendeel. Het is een beetje zoals de Walen in de Belgische context. Zich financieel afhankelijk maken van de Europese Unie werkt niet. (*Er wordt gereageerd op de uitspraken van de spreker*)

De **voorzitter**: Mevrouw pas, kunt u afronden.

09.17 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de voorzitter, ik begrijp dat men dit niet graag hoort. Ik zal afronden.

De **voorzitter**: Iedereen is gelijk voor de wet, collega's. Het gaat om een repliek.

Mevrouw Pas, rond af.

09.18 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de voorzitter, ik ben wel verheugd dat het referendum de stap naar een Grexit dichterbij heeft gebracht. Ik neem er akte van dat België er geen voorstander van is, maar ook dat commissievoorzitter Juncker nu plots wel een gedetailleerd plan klaar heeft. Ik hoop dat men zich daarop voorbereidt.

Een eurozone waarin een derde van de Eurolanden steun moet krijgen – Portugal, Ierland, Italië, Spanje, Cyprus – is niet houdbaar, noch betaalbaar. Wij moeten, zoals veel economen zeggen, naar een muntunie met een noordelijke en een zuidelijke munt wat minstens overeenkomt met de economische realiteit. Krampachtig vasthouden aan de euro zoals die vandaag bestaat, is niet te betalen of vol te houden.

In die zin zien wij een Grexit als een opportuniteit. Ik hoop dat dit voor een domino-effect kan zorgen in de toekomst zodat Griekenland zelf voor de nodige zuurstof kan zorgen voor haar economie.

09.19 **Peter Dedecker** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor het uitgebreid antwoord en het uitgebreid overzicht van onze blootstelling en risico's.

Een Grexit is voor niemand het voorkeursscenario, niet voor de schuldeisers en uiteraard ook niet voor Griekenland zelf. In de feiten is het zich wel sluipend aan het voltrekken. De Griekse regering heeft hier uiteraard ook toe bijgedragen. Het is ook goed te weten dat, ondanks het feit dat het geen voorkeursscenario is, wij al zijn voorbereid. Dit lijkt mij essentieel.

U heeft er ook op gewezen dat een eventueel nieuw plan, als er al iets geloofwaardigs zou komen van de Griekse regering, in een aantal landen moet worden goedgekeurd door het nationaal parlement. Het lijkt mij zeer belangrijk om dit te onderstrepen zodat wij dit niet vergeten, want ook daar speelt de democratie. Men dacht in Griekenland dat de democratie betekent dat men in Griekenland een referendum moest organiseren, maar er zijn natuurlijk nog 18 andere democratieën. Het referendum was een zeer vreemde zet van Varoufakis. Hij is misschien wel een specialist in de speltheorie, maar daar heeft hij volgens mij duidelijk zijn hand overspeeld, als hij al kaarten in handen had. Geld dat uit de lucht komt vallen, is niet meteen een kaart die men in de hand heeft.

Dit brengt mij tot de schuldherschikking en daarbij een gedeeltelijke schuldkwijtschelding. Het is duidelijk dat dit een straatje zonder einde is. Men moet daarvoor maar denken aan de landen die tot voor kort met het acroniem PIIGS of GIPSI werden aangeduid. Aangezien Griekenland al in een *default*-scenario zit, kan men nu al aannemen dat de kans klein is dat wij ooit ons geld nog terugzien, maar wij mogen ons daar natuurlijk niet bij neerleggen. Het is sowieso geen argument om nu te gaan pleiten voor een schuldkwijtschelding, vooral gelet op het domino-effect.

Wij moeten echter ook overtuigd blijven van het ernstig sociaal en menselijk drama in Griekenland. Dat valt niet te ontkennen. Het heeft geen zin om daarvoor uitsluitend te verwijzen naar Europa of naar het IMF. Integendeel. Als er een plan opgesteld wordt, zal dat gezamenlijk moet worden opgesteld met een enorme inbreng van de

Griekse regering. De verantwoordelijkheid van de Griekse regering valt daarbij niet onder stoelen of banken te steken. Zo hebt u terecht verwezen naar de correcte inning van belastingen. Vandaag bestaat er in Griekenland de facto een soort van vrijstelling voor bepaalde groepen in de bevolking, wat uiteraard onaanvaardbaar is en wat de miserie voor de gewone Grieken verhoogt. Niets houdt de Syriza-regering tegen om daar zelf wat aan te doen en wij steunen de regering daarin zelfs, want wij hebben twee mensen ter plaatse. De Syriza-regering zou er zelfs voor kunnen opteren om daarvoor eventueel de recepten te gebruiken die de rode en groene geestesgenoten hier propageren, natuurlijk binnen de veronderstelling dat die zouden werken.

Ik wil onderstrepen dat wij steun willen blijven bieden om de belastingen correct te innen. Ik ben ervan overtuigd dat wij niet als enigen bereid zijn tot een dergelijke inspanning, aangezien dit voor iedereen de kans op terugbetaling vergroot. Ook op dat vlak speelt de solidariteit uiteraard en het is toch wel belangrijk om dat te onderstrepen.

09.20 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Je suis toujours effrayé quand j'entends M. Dedecker. Il est vrai que le ministre est plus sage dans ses propos. Cette vision un peu binaire de la situation ne va pas nous aider à sortir de cette crise par le haut.

Vous avez décrit la situation, donné votre vision des choses, en cela, c'est démocratiquement appréciable puisque vous nous représentez dans l'Eurogroupe. Je n'ai cependant pas entendu dans votre chef quelle serait la voie d'une sortie de crise et quel rôle pourrait jouer la Belgique dans cette sortie de crise. L'impression qu'on peut avoir c'est qu'on va vers quelque chose qui est de l'ordre d'une explosion de la zone euro, que chacun se rejette la responsabilité et que personne ne prend, dans le cadre de l'Eurogroupe ou des sommets européens, la responsabilité de dire stop! et d'envisager le problème autrement qu'on ne l'a envisagé jusqu'ici parce que cela n'a manifestement pas fonctionné.

Vous décrivez l'échec des plans d'aide précédents, mais vous ne vous interrogez pas sur les causes de cet échec. C'est un peu l'histoire de l'œuf et de la poule. Sommes-nous arrivés à l'échec parce que les solutions n'étaient pas les bonnes – ma conviction c'est qu'elles étaient incapables de conduire à une amélioration de la situation – ou bien parce que ces solutions n'ont pas été mises en œuvre par les précédents gouvernements grecs?

Vous affirmez qu'il n'y a pas de propositions de la part du gouvernement grec. Cela me trouble car j'entends, par ailleurs, que le gouvernement grec - et encore tout à l'heure, M. Tsipras - affirme que des propositions ont été mises sur la table. On a vu circuler des listes. Est-ce qu'il n'y a pas de propositions ou bien est-ce qu'il n'y a pas de propositions qui vous agréent?

Vous avez parlé de solutions crédibles, notamment en matière de lutte contre la fraude fiscale. Mettre en place un système fiscal et son administration dans un pays où il n'y en a pas eu pendant 40 ans et que cela a été la politique des privilèges, cela nécessite du temps. Est-ce qu'on ne tombe pas systématiquement dans la facilité en appelant des réformes en matière de pensions notamment - ou bien de diminution des interventions publiques dont on parle - plutôt que de laisser le temps nécessaire pour mettre en place les solutions?

Si vous dirigiez un nouveau gouvernement qui aurait pour mission de tout changer en Belgique, il vous faudrait quelques mois ou quelques années pour construire une administration fiscale qui n'existerait pas. Vous pouvez tout de même admettre ce fait?

Je crains que la clé soit ce que vous avez affirmé à propos de la restructuration de la dette: cela pourrait créer un précédent! Et qu'ensuite d'autres pays demanderaient de sortir des politiques d'austérité. Cela, les autorités budgétaires, qu'elles soient démocratiques ou moins démocratiques, le refusent parce qu'elles restent attachées à leur dogme de l'austérité. Ce serait une remise en cause trop forte de ce qu'elles ont prôné au cours des vingt dernières années.

C'est pourtant la seule solution d'une sortie de crise. C'est cela le résultat du referendum en Grèce.

Quand les gens ne mangent plus à leur faim, ne savent plus se soigner, ne savent plus obtenir l'argent de leur pension auprès de leur banque, ils se révoltent. C'est ce qui se passe en Grèce mais aussi dans d'autres pays, peut-être de façon moins spectaculaire aujourd'hui.

Les recettes de l'austérité n'ont pas fonctionné et il est nécessaire de les remettre en cause plus fondamentalement. J'espère que d'ici dimanche une solution, qui ne sera que de court terme à l'égard de la Grèce, pourra être trouvée, mais qu'ensuite nous remettrons en cause la voie de l'austérité qui ne nous conduit, manifestement, à

rien du tout sur le plan économique, sans parler de questions sociales et environnementales auxquelles nous sommes attachés.

Mais en tant qu'économiste, vous devez constater que les solutions d'austérité ne fonctionnent pas.

09.21 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik heb drie opmerkingen.

Ten eerste, tot mijn spijt kreeg ik geen antwoord op mijn praktisch voorstel, met name de aanwending van het dubbel belastingverdrag en de informatie-uitwisseling met Griekenland. Vanaf 1 september 2015 doen wij dat met de Verenigde Staten. Ik zie niet in waarom we dat niet met de Grieken zouden kunnen doen. Ik denk dat Griekenland meer nood heeft aan die steun en informatie die in België beschikbaar is.

Terloops wil ik even opmerken dat in het eerste hervormingsplan, onder de vorige regering, ambtenaren bij Financiën werden ontslagen. Ik ben van oordeel dat dit niet helpt om een goedwerkende fiscale administratie in Griekenland op de been te brengen.

Ten tweede, ik mis het dat de minister in zijn interventie de verantwoordelijkheid voor de huidige situatie eenzijdig bij Griekenland, meer bepaald bij Syriza, legt. Ik stel vast dat anderen, zoals Karel De Gucht zondagavond of Guy Verhofstadt in *De Morgen* — ik citeer dus geen personen van mijn politieke familie — hebben gezegd dat er een gedeelde verantwoordelijkheid geldt voor de penibele situatie waarin de Europese Unie zich bevindt. Als u het mij vraagt, is er een botsing tussen het Europese niveau dat tegen beter weten in blijft vasthouden aan formules om de problemen van na de financiële crisis, niet alleen in Griekenland, maar ook in de bredere Europese Unie, aan te pakken op basis van formules — Washingtonconsensus, neoliberale recepten, noem ze zoals u wilt — die neerkomen op ultrabesparing, privatisering, ontvetten van de overheid enzovoort.

Collega's, kijk naar de cijfers. In Griekenland werkt dit niet. Alsof de situatie nog niet erg genoeg is, wilde men aan een nieuwe regering nog meer van hetzelfde opleggen. Wat wil men? Dat het bnp nog lager dan 25 % zakt? Dat de schuld nog hoger stijgt dan 180 %? Dat de jeugdwerkloosheid afstevent op 60 %?

Ik ben van mening dat het hier gaat om gedeelde verantwoordelijkheid. Ik verdedig de regering Syriza niet in alles, maar zij heeft gelijk als zij zegt

“genoeg is genoeg” en “niet nog meer van hetzelfde medicijn dat toch niet werkt”.

Ten derde, ik heb helaas niets gehoord over investering. Ik geloof dat Griekenland enkel uit de problemen kan gehaald worden door de economie op gang te trekken. Dat gebeurt niet door de koopkracht weg te halen en door de btw te verhogen op onder andere de toeristische industrie, zoals dat nu in de hervormingsplannen is voorgesteld; daar geloof ik niet in.

Ik heb de minister horen zeggen dat als er een schuldherschikking komt, andere landen die ook zullen vragen. Tenzij ik mij vergis — en dan wil ik dat graag horen van de minister — zegt het IMF dat de schuldsituatie van Griekenland onhoudbaar is. Bij mijn weten zegt het dat niet van die andere landen die de minister heeft opgesomd.

Zullen wij echt proberen dat land te helpen, of houden wij vast aan het economisch eenheidsdenken waarvan de laatste vijf of zes jaar overal wordt bewezen dat het niet werkt? Het werkt niet in Griekenland, en evenmin in de Europese Unie. Wij zijn het economisch blok dat sinds de financiële crisis het slechtst presteert. Er moet dus iets anders komen en volgens mij is dat onder andere een op investeringen gericht beleid. Het spijt mij dat ik vandaag daarover niets heb gehoord.

Ik weet dat de heer Juncker spreekt over geld dat ter beschikking staat van Griekenland, maar bij mijn weten is dat geen nieuw geld, maar het bij elkaar brengen van geld dat in verschillende potjes zit. Men zal een soort van Marshallplan nodig hebben om de landen uit het zuiden, buiten Griekenland ook Spanje en Portugal, uit de problemen te krijgen. Maar nee, men blijft vasthouden aan het ultrabesparingsbeleid, geïnspireerd op de Washingtonconsensus. Wij weten dat die van het IMF komt. Ik weet, als tiersmondist die al lang ontwikkelingssamenwerking volgt, welke schade het IMF heeft aangericht in verschillende landen. Het is niet het eerste land dat men met dergelijke formules ten gronde richt. Men doet het nu met Griekenland, als men het geweer niet van schouder verandert.

09.22 Frédéric Daerden (PS): Monsieur le président, M. Crusnière ayant dû quitter cette commission pour se rendre dans une autre commission, je dirai quelques mots de réplique. Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos éléments de réponse qui sont en fait des éléments de contexte. Je serais tenté de dire des "éléments

de contexte plus relationnels que techniques" finalement sur la relation avec les dirigeants grecs et votre sentiment par rapport au référendum que vous avez tendance à un peu banaliser. C'est en tout cas ma perception. Vous dites: "Finalement, leur poser la question de savoir s'ils veulent le changement ou le statu quo, le résultat était prévisible". En effet, il était prévisible qu'ils souhaitent le changement. Quand on voit l'impact sur leur quotidien, on pouvait à la limite s'attendre à un résultat plus fort tant l'impact pour eux est important.

Quand le président de commission nous indique que ce n'est que l'avis d'une des dix-neuf démocraties à consulter dans le contexte, je pense que celle-là est plus durement touchée que les autres. Il faut en tenir compte. On a, me semble-t-il, tendance à jouer à faire peur aux opinions publiques dans les autres pays. On a parlé de l'impact que pourrait avoir, avec toute la difficulté de le chiffrer, le défaut de la Grèce. Mais quel serait l'impact d'un moratoire, d'un rééchelonnement? L'impact est tout autre. On a tendance à dire qu'il y aura, là aussi, un impact important et à faire peur aux populations.

Par rapport à ce que le ministre nous a dit en ce qui concerne l'attitude de la Grèce lors des différentes réunions et sa demande d'avoir des propositions concrètes de la Grèce, comme d'autres collègues, je me demande s'il y a eu un échange sur le cadre dans lequel on attend des propositions? Je n'ai pas le sentiment qu'il y ait eu des discussions à ce niveau-là. Quelles sont les exigences budgétaires? Dans quelles exigences budgétaires sommes-nous par rapport à l'excédent budgétaire primaire? J'ai entendu les propos de certains économistes disant qu'on aurait dû stopper le niveau d'exigence à partir du moment où l'équilibre du budget primaire était atteint. Je n'ai pas entendu d'élément de réponse à ce sujet.

J'ai également entendu de votre part que vous évoquiez les limites de la Banque centrale européenne et de ses statuts dans le rôle qu'elle pouvait jouer. Ces statuts, on les a déjà parfois un peu tordus dans certains sens pour pouvoir faire avancer son rôle sans modifier ceux-ci. Je pense notamment aux lignes qui ont été prévues pour réinjecter de l'argent dans le système bancaire. C'est le moment de revoir les mécanismes de solidarité tant au niveau des dettes souveraines que du rôle de la BCE ainsi que de la relance que l'on veut avoir au niveau européen.

09.23 Benoît Dispa (cdH): Monsieur le ministre,

je vous remercie pour votre réponse. Je l'ai écoutée avec attention. J'aurais tendance à dire, si je devais la résumer, que je vous ai senti excédé, exaspéré par le dialogue infructueux auquel vous devez participer. D'une certaine manière, je peux le comprendre.

Je peux comprendre qu'en participant à répétition à des réunions qui ne débouchent sur rien, en insistant pour avoir des propositions qui apparemment ne viennent pas, vous ayez ce sentiment d'impatience et d'exaspération. En même temps, si je me place de l'autre côté, je me dis que le sentiment est tout autre. Quand j'ai entendu Mme Pas s'exprimer en faisant un parallèle entre les Grecs, les gens du Sud de l'Europe, et les Wallons, les gens du Sud du pays, je me suis senti personnellement insulté. J'ai pourtant, dans mon for intérieur, la conviction que les Wallons ont sans doute des choses à faire pour assurer le redressement de leur Région mais le sentiment que j'ai eu est d'être insulté et humilié. Si je fais le parallèle, je me dis que les Grecs, même s'ils sont conscients des efforts qu'ils doivent faire, doivent se sentir humiliés et méprisés par ce dialogue de sourds.

Je suis finalement assez inquiet parce que j'ai l'impression qu'entre les excédés d'un côté et les humiliés de l'autre, il y a manifestement un dialogue de sourds qui, s'il se poursuit, va accentuer l'affrontement entêté entre les radicaux des deux camps qui ne permettra pas de sortir du marasme dans lequel nous nous trouvons collectivement.

La réponse que vous fournissez ne me rassure pas quant à la sortie de crise. J'ai le sentiment que vous avez une vision très unilatérale des responsabilités. Vous avez pointé les griefs que vous formulez à l'égard de M. Tsipras, par rapport au référendum qu'il organise et l'impossibilité dont il fait état de produire des propositions concrètes.

Tout cela n'est peut-être pas faux, mais mon sentiment est que les responsabilités sont davantage partagées. Je n'ai entendu dans votre commentaire aucune forme d'autocritique collective sur le fonctionnement de l'Europe et sur la gestion de cette crise. Je pense que cette vision un peu unilatérale ne prépare malheureusement pas à un sursaut collectif.

Deuxièmement, je n'ai entendu dans votre bouche aucune indication précise sur le rôle de la Belgique. J'exagère un peu. Vous avez dit que la Belgique avait dépêché deux experts en matière de TVA en Grèce. C'est bien. C'est une forme de

soutien que l'on peut saluer. Vous avez dit que vous-même aviez à plusieurs reprises insisté pour avoir des propositions concrètes de M. Tsipras. C'est bien aussi. Mais ces deux actions ne sont objectivement pas à la hauteur des enjeux.

Ce que j'attends de mon pays, vu sa vocation européenne, son histoire européenne, c'est de jouer un rôle vraiment moteur, un rôle proactif dans la recherche d'un scénario de sortie de crise. Je n'ai pas senti que notre pays, par votre intermédiaire ou par l'intermédiaire du chef du gouvernement, joue un rôle moteur dans la recherche d'un dépassement de l'affrontement et d'un compromis.

Troisièmement, ce n'est sans doute pas une surprise, mais honnêtement, je n'ai senti dans votre intervention aucun élément relatif à une vision d'avenir pour l'Europe. Je n'ai pas entendu d'élément ouvrant des perspectives d'avenir pour la construction européenne. Cela me chagrine parce que quoi que l'on pense du référendum et de son résultat, je pense qu'on peut en tout cas s'entendre sur le fait que "non" grec n'était pas un "non" à l'Europe, à la construction européenne ou à l'euro.

Je pense qu'il y avait au contraire dans le message délivré par les Grecs, à la limite aussi bien par les tenants du "oui" que par les tenants du "non", une envie d'une autre Europe; pas moins d'Europe, mais une meilleure Europe, qui serait peut-être plus attentive qu'elle ne l'a été jusqu'à présent à la qualité de vie de l'ensemble de ses concitoyens, à l'investissement dans l'économie, plutôt qu'au seul équilibre des finances publiques.

Je suis en état de frustration par rapport à cette aspiration d'une Europe alternative, d'une économie plus humaine que nous devrions les uns et les autres mettre en chantier de manière urgente car le temps va manquer.

Je vous remercie pour vos éléments de réponse mais je reste avec cette insatisfaction liée à ces trois manquements que je viens de pointer.

09.24 **Luk Van Biesen** (Open Vld): Mijnheer de minister, ik wil u danken voor het zeer uitgebreid antwoord. Wij hebben vandaag kennisgenomen van de werkelijke onderhandelingen die bezig zijn. Ik heb ook het gevoel dat er sereen wordt gesproken over en gezocht naar oplossingen, voornamelijk oplossingen waarover u duidelijk stelt dat een Grexit voor u en de regering geen optie is en dat u dat met alle middelen probeert te

vermijden. Dat kwam in het verleden immers wat te veel aan bod. Het lijkt mij heel belangrijk dat wij dat in alle omstandigheden doen

Wij moeten echter vooral ook rekening houden met de penibele situatie van de gewone, Griekse man. Wij moeten streng zijn voor degenen die het fundamenteel verkeerd laten lopen. In mijn ogen is dat zeker niet gebeurd tijdens de voorbije maanden onder de regering-Tsipras, maar dat is al veel langer bezig. Eigenlijk moeten de hele structuur en staatshuishouding worden aangepakt. Wij moeten uiteraard alle middelen inzetten om op dat vlak te helpen. Als liberaal zou ik kunnen zeggen dat u geen twee controleurs, maar alle controleurs naar Griekenland moet sturen, dan zijn er geen controles meer in België. Dat is natuurlijk maar een boutade om de zaak voor te stellen. Wij moeten echter alle elementen meenemen om de staatshuishouding en economie op poten te zetten.

Ik zou zeker graag nog eens van gedachten wisselen over het monetair beleid. Monetair beleid zou wel degelijk fundamenteel veel kunnen doen in Griekenland.

Een belangrijke suggestie die daarnet aan bod is gekomen, is dat men niet alleen moet kijken naar schuldvernieuwingen en dergelijke.

Men heeft een nieuw ECB-project opgestart. Daarbij werd aan elk land geld gegeven om de reële economie te steunen. Het lijkt mij dan ook goed eens te kijken of de reële economie ook daadwerkelijk werd gesteund. Of is er enkel sprake geweest van een zekere transfer om bepaalde leningen terug te betalen? Het lijkt mij belangrijk om af te toetsen of de inspanningen, die op alle niveaus worden geleverd, wel degelijk de economie ten goede komen.

U moet misschien eens samen met uw collega-ministers van de Europese Unie en de vertegenwoordigers van het IMF nagaan hoe de gelden uit het plan-Juncker en het project van de ECB, met maandelijks miljardeninvesteringen werkelijk in de economie terecht komen? Zorgen zij voor een groei van de economie, ook in moeilijke omstandigheden zoals in Griekenland?

09.25 **Sophie Wilmès** (MR): Monsieur le ministre, je souhaite vous remercier pour vos explications. Très brièvement, ce que je retiens, c'est ce sur quoi j'avais commencé mon intervention: vous nous expliquez bien que, jusqu'à présent, il n'y a eu aucune proposition concrète sérieuse mise sur la table lors des

discussions. C'est bien à l'intérieur des groupes qu'il faut discuter et non au travers des médias. Effectivement, tant qu'il n'y a pas de proposition concrète, c'est très difficile de trouver un accord. Je fais comme tout le monde le vœu qu'il y ait des propositions qui soient effectivement mises sur la table, pas seulement pour faire plaisir aux créanciers. La Grèce a elle-même besoin d'une série de réformes importantes pour assurer son propre développement en dehors de tout accord ou engagement vis-à-vis de ses créanciers.

L'autre chose que je retiens aussi, c'est que vous avez quand même contrecarré les accusations un peu fantaisistes qu'on a pu entendre dans cette salle, selon lesquelles l'action de chacun poussait en fait la Grèce vers la sortie de l'euro. Vous nous avez exprimé que ce n'était pas du tout une option envisageable. J'ai encore entendu qu'on ne démontrait pas qu'il y avait une volonté de s'en sortir. Moi, j'ai bien entendu l'inverse. On attend de voir ce qu'il y a sur la table. Une fois qu'il y a quelque chose sur la table, tout est ouvert. Vous l'avez dit. Je m'en félicite. Si maintenant, on a envie de voir du négatif et d'utiliser une situation très compliquée ailleurs pour la cuisine intérieure, ça, c'est un choix mais, personnellement, je n'y crois pas et je ne m'inscris pas dans cette démarche.

09.26 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Je vais pouvoir répondre directement à Mme Wilmès sur base des propos du ministre.

Premièrement, en ce qui concerne le Grexit, je vous ai bien écouté, monsieur le ministre. Qu'avez-vous dit? Que ce n'est pas une option pour le gouvernement belge mais si le gouvernement grec nous y contraint, nous préparons cette option. "Si le gouvernement grec nous y contraint, nous le préparons". Qu'est-ce que cela signifie? C'est ne pas accepter tout ce que nous imposons au gouvernement grec, c'est à dire pas de restructuration de la dette ainsi que des conditions totalement inadmissibles, puisqu'elles sont pires que celles que le referendum a refusées. Si nous lisons bien ce que vous dites, vous préparez le Grexit, c'est clair!

Deuxièmement, en ce qui concerne la restructuration de la dette, vous dites pourquoi pas et aussitôt après, vous dites que si elle est accordée à la Grèce, l'Espagne et le Portugal la demanderont aussi. Dès lors, vous dites clairement non à la restructuration de la dette. Soyez clairs, commencez en disant cela! C'est un refus clair de la restructuration de la dette, alors que nous savons que la Grèce n'est pas capable

de rembourser.

Troisièmement, vous dites que le gouvernement grec n'a pas fait de proposition depuis huit mois. Excusez-moi, monsieur le ministre, madame Wilmès, mais c'est un mensonge! Excusez-moi, monsieur le ministre, mais il n'y a pas d'autre terme que mensonge. Juste avant le referendum, toutes les propositions qui ont été soumises à ...

(...): (...) Elles sont lancées dans les médias mais pas mises sur la table.

09.27 Marco Van Hees (PTB-GO!): Si elles ne sont pas sur la table, comment le FMI peut-il barrer toutes ces mesures? Le FMI peut barrer toutes les mesures, rejoint par la BCE,

(...): (...) Pas à l'Eurogroupe!

09.28 Marco Van Hees (PTB-GO!): Pas sur la table de l'Eurogroupe, mais soumises à la BCE, soumises au FMI et soumises à la Commission Européenne! Ne jouez pas sur les mots. Si la troïka refuse tout cela, excusez-moi mais on ne peut pas dire que la Grèce ne fait pas de propositions.

(...): (...) Cela, c'est un mensonge!

09.29 Marco Van Hees (PTB-GO!): Non, excusez-moi, vous faites croire que la Grèce ne fait aucune proposition. Elle a fait des dizaines de propositions!

(...): (...) Tout ça n'a jamais été mis sur la table de l'Eurogroupe!

09.30 Marco Van Hees (PTB-GO!): Et ce qui est mis sur la table de la troïka ne compte pas? Comment le FMI peut-il biffer toutes les propositions si elles n'ont pas été déposées sur la table, rejoint par les autres pays de la troïka?

Quatrièmement, l'exposition de la Belgique. Je rappelle que si la Belgique est exposée, c'est parce qu'elle a repris les dettes des banques privées, c'est parce que ces dettes ont été nationalisées. Je rappelle aussi que 11 % seulement de l'argent qui a été prêté à la Grèce ont profité au pays. Le reste a bénéficié aux créanciers.

Cinquièmement, j'en viens à l'échec des politiques d'austérité dont je vous ai démontré l'inefficacité, pas seulement en Grèce mais aussi au Portugal, en Espagne, en Irlande, avec une dette qui explose. Vous n'y répondez jamais. Jamais la

moindre réponse à l'échec des politiques d'austérité dans les pays européens!

Sixièmement, l'opposition ne se situe pas dans le fait qu'un pays veuille imposer ses vues à 18 autres Nations. L'opposition se situe entre des dirigeants politiques qui sont liés au monde financier et des populations européennes (grecque, espagnole, ...) qui s'opposent aux politiques d'austérité! Hier, dans *Le Parisien*, il y avait un sondage. En France, 75 % de la population est contre l'austérité européenne et je ne parle pas des mesures que vous avez décidées en Belgique alors qu'elles ne se trouvaient pas dans les programmes électoraux.

Selon vous, le peuple grec a commis la faute d'avoir posé un acte historique contre une politique d'austérité. Pour vous, le peuple grec a fauté et il faut l'exclure à travers un Grexit.

09.31 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, op het moment dat we niet meer spreken over maanden of weken tijd, maar over uren, had ik gehoopt dat wij over oplossingen zouden debatteren. Ik betreur echt dat op dit moment de virulentie van de afkeer ten aanzien van de regering-Tsipras naar boven komt, hoewel die regering door het Griekse volk nochtans democratisch verkozen is, en de virulentie over wat er al dan niet aan voorstellen ingediend zou zijn. Wij zouden nu moeten debatteren over wat wij vanuit België kunnen voorstellen.

Ik heb een vraag gesteld over de Grexit, waarop de minister antwoordt dat die voor ons geen optie is en ik ben blij om dat te horen.

De vraag rijst hoe we dat dan aanpakken. In mijn discours heb ik heel duidelijk aangegeven dat het failliet van het beleid van de voorbije jaren ook aan de eurogroep niet onopgemerkt voorbij mag gaan. Daarover heb ik de minister helaas geen uitspraken of voorstellen horen formuleren, over de mate waarin het austeriteitsbeleid een achteruitgerende economie teweeg heeft gebracht, overigens niet alleen in Griekenland, maar ook elders, met veel armoede. Hoe sturen we dat bij? Zelf heb ik vanuit onze fractie enkele voorstellen van aanpak geformuleerd.

In 2010 dook er een lijst op van tweeduizend Grieken die geen belastingen betalen, terwijl zij tot de rijksten in Griekenland behoren, de zogenaamde Lagardelijst. Tot nu toe heerst er een groot fiasco. Immers, met behulp van grootbanken werden er miljarden weggesluisd uit Griekenland, waarop geen belastingen worden betaald. Als

Europa zeggen wij daar nee tegen, terwijl ondertussen de technocraten die namens de Trojka opereren, verhinderen dat die lijst deftig wordt onderzocht. Ook dat is ondertussen bekend.

Kunnen wij dan alstublieft vanuit België voorstellen om een aantal zaken te installeren, zoals zo'n kadaster? Ik stel voor om achter die Lagardelijst aan te gaan en ook om de defensie aan te pakken. Ik heb de twee zaken genoemd waarvan ik geloof dat ze in Griekenland een toekomst hebben om zuurstof te geven aan de economie, namelijk toerisme en hernieuwbare energie in plaats van fossiele energie, gelet op de constitutie van dat land. Met dergelijke voorstellen kunnen wij zelf naar de eurogroep gaan en meewerken aan de oplossing.

Ik vrees dat de welles-nietesdebatten zullen blijven aanslepen, waarin de zwartepiet altijd naar de tegenpartij wordt gestuurd, zolang wij niet zelf heel concreet formuleren hoe wij denken een Grexit te vermijden.

Ik vind het heel goed dat wij btw-deskundigen naar Griekenland sturen maar ik geef u meteen ook mee dat dit mij een beetje ongerust maakt over het gezicht dat de taxshift bij ons gaat krijgen. Het maakt mij nogal ongerust dat u dit als voorbeeld gebruikt en bijvoorbeeld niet het vermogenskadaster. Misschien zal het bij ons ook wat meer richting btw gaan en iets minder richting vermogens. U hebt echter alle tijd om mij van het tegendeel te overtuigen.

Ik wil eindigen met een pleidooi om hier geen oneindig links-rechtsspelletje van te maken. Als groene partij zeggen wij dat dit een straatje zonder eind is. We moeten de zwartepiet niet aan elkaar doorspelen en doen alsof dit een oppositioneel verhaal is van die tegen die. We moeten zelf aan de slag gaan en naar de eurogroep gaan met oplossingen waarvan wij geloven dat ze de Grexit kunnen vermijden, oplossingen die overigens ook – zoals ik bij het begin zei – vooruitgeschoven worden door heel wat economen, los van politieke ideologie. Iets anders betekent dat wij onze rol als Vlaanderen en België niet hebben gespeeld, als Wallonië en Brussel, in het Griekenland dat toch wel genesteld is in ons eigen Brussel hier waar de meeste vergaderingen van de eurogroep zijn doorgedaan.

De **voorzitter**: Collega's, ik meen dat we toch een uitgebreide gedachteswisseling hebben gehad en ik dank de minister. We hebben deze morgen gehoord dat de regering-Tsipras morgen een document gaat indienen van 47 bladzijden.

Hopelijk zitten daar elementen in die het vertrouwen terug kunnen herstellen en het Grexitscenario, waarvan niemand hoopt het ooit zou gebeuren, ...

09.32 **Luk Van Biesen** (Open Vld): (...)

De **voorzitter**: Uw visie daar dan op, mijnheer Calvo. We zouden graag uw groen alternatief kunnen zien.

09.33 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): (...)

De **voorzitter**: Ik ben verheugd dat we een discussie hebben kunnen voeren ten gronde, niet met slogans, ieder vanuit zijn eigen optiek. Ik ben blij dat we die discussie gehad hebben maar wellicht zullen wij de volgende weken verder gaan. Het gaat immers niet alleen over Griekenland maar ook over de eurozone en de Europese instellingen. Het vertrouwen daarin is zwaar geschokt. Zoals ik daarnet zei, als dat niet hersteld wordt zal het heel moeilijk worden voor Europa want er zijn nog heel wat andere dossiers naar Griekenland die de volgende jaren zullen moeten worden behandeld.

09.34 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Als dat ESM-fonds er komt, zullen we daarover moeten stemmen hier in het Parlement, als ik me goed herinner. Laat ons optimistisch blijven. Als er zondag een akkoord is, kunnen we dat dan volgende week nog behandelen?

De **voorzitter**: Dan kunnen we dat volgende week nog perfect behandelen. Als dat een positieve bijdrage kan leveren, zullen we deze commissie onmiddellijk bij elkaar roepen. We zullen mevrouw Almaci dan verslaggever maken. Ik reken op de oppositie, dat ze dan niet afkomt met tweede lezingen en dergelijke. Als het dan echt een hulp kan betekenen, of een deblokkering, vanuit onze hoek we daar zeker op ingaan.

Er staan nog een aantal vragen op de agenda. Daarvoor is dit onze laatste commissievergadering. Volgende week hebben we op dinsdag tussen 9 uur en 10 uur nog minister Jambon, en op woensdag tussen 9 uur en 10 uur minister Jamar.

Vandaag is het uw laatste kans om vragen te stellen aan minister Van Overtveldt. Er blijven nog heel wat vragen over. Ik ga ze even overlopen. Collega's die er echt op aandringen om ze hier vandaag mondeling te stellen, moeten dat zeggen. Anders kunnen ze zelf beslissen om ze om te zetten in schriftelijke vragen.

Vraag nr. 5053 van de heer Dispa wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

Zo komen wij bij vraag nr. 5059 van de heer Gilkinet.

09.35 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, je souhaite intervenir sur l'ordre des travaux. Vu les circonstances, nous pouvons évidemment transformer certaines questions orales en questions écrites. Nous pouvons le faire d'autant plus facilement si, du côté de M. le ministre des Finances, on peut nous transmettre immédiatement l'éventuelle réponse qu'il aurait préparée.

Le **président**: Je ne sais si cela est possible.

09.36 Ahmed Laaouej (PS): En général, les services de M. le ministre ont préparé des réponses.

09.37 Johan Van Overtveldt, ministre: Cela ne pose pas de problèmes.

09.38 Ahmed Laaouej (PS): Dans mon cas, il s'agit d'une question technique.

09.39 Johan Van Overtveldt, ministre: J'ajoute parfois certains éléments mais la base de la réponse est la même.

09.40 Ahmed Laaouej (PS): Dans ces conditions, je veux bien transformer ma question orale n° 5442 en question écrite si je dispose immédiatement du texte.

10 Question de M. Georges Gilkinet au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la défense du contentieux fiscal devant les cours et tribunaux par les fonctionnaires fiscaux" (n° 5059)

10 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de verdediging van fiscale geschillen bij de hoven en rechtbanken door de belastingambtenaren" (nr. 5059)

10.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, selon les directives administratives, sous couvert de les responsabiliser, ce sont les fonctionnaires taxateurs du SPF Finances et de l'ISI qui devraient défendre leur taxation, en impôts directs et en TVA, devant les tribunaux de première instance. Il en va de même devant les cours d'appel, mais en impôts directs seulement.

Ces fonctionnaires sont souvent sans expérience en la matière, n'ont que quelques rares affaires à défendre et ont reçu une formation de quelques jours en procédure, ce qui les conduit à se trouver en situation difficile face à des contribuables parfois défendus par de redoutables avocats fiscalistes. J'ai quelques noms en tête que je ne citerai pas.

Il peut toutefois être décidé dans certaines affaires de confier la défense des intérêts de l'État belge à un avocat. Lorsque l'affaire n'est pas confiée à un avocat, les fonctionnaires des cellules judiciaires des directions régionales de l'administration et de la direction de l'ISI peuvent également défendre les dossiers en justice, accompagnés, le cas échéant, de l'agent taxateur.

L'État belge n'a pas droit aux indemnités de procédure lorsqu'il est représenté par un fonctionnaire. C'est ce que la Cour constitutionnelle a décidé le 21 mai dernier. Il est dès lors clair que l'administration fiscale devra redoubler d'attention quant à la qualité de sa défense. En la matière, je me demande si ce ne sont pas de fausses économies qui sont réalisées par votre administration et par l'État belge.

D'où mes questions, monsieur le ministre. Quelle est votre évaluation de la défense du contentieux fiscal devant les cours et tribunaux par les fonctionnaires fiscaux, notamment en termes de coût et d'efficacité de la lutte contre la fraude? Au regard du récent arrêt de la Cour constitutionnelle, notamment, n'est-il pas opportun de revoir les règles actuellement d'application en la matière? Une réflexion est-elle en cours au sein du SPF Finances sur le sujet? Est-il envisagé de faire en sorte d'assurer systématiquement la représentation de l'État par un fonctionnaire faisant partie d'une cellule judiciaire? Est-il envisagé de recourir plus systématiquement aux services d'avocats pour les dossiers les plus lourds? Le cas échéant, dans quel délai des changements de procédure seront-ils mis en œuvre?

10.02 Johan Van Overtveldt, ministre: Monsieur Gilkinet, depuis 2001, les fonctionnaires fiscaux représentent l'État avec efficacité puisque le taux de jugement et d'arrêts favorables est resté le même que celui obtenu lorsque les affaires fiscales étaient confiées systématiquement à des avocats.

En outre, je suis certain que la responsabilisation des fonctionnaires a eu un effet positif sur la